

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

RØNNEMOSEGÅRD

I

BISSINGE

RØNNE MOSEGÅRD

og dens beboere

i

ca. 350 år.

Udarbejdet af:

arkivar

ANNA LOUISE ALSTRØM

RØNNEMOSEGÅRDS HISTORIE.

At Rønnemosegård i Bissinge by, Stege Landsogn har eksisteret i de sidste 400 år, kan der ikke herske nogen tvivl om, men at følge dens beboere eller finde dens jorde tilbage til den tid kan ikke lade sig gøre, selv om vi har en fuldstændig fortegnelse over byens 13 gårdmænd allerede 1596.

Først efter 1662, hvor gården sandsynligvis har ligget øde et par år, kan vi følge den, nemlig da Jens Mortensen bliver fæster af gården, der hørte under kronen.

Meget tyder på at Jens Mortensen var søn af Morten Clausen, og at det var hans fødehjem, han blev fæster af.

Ved mandtallet til Hovedskatten 1645 findes blandt Bissinge bys gårdmænd Morten Clausen og hustru Anna Nielsdatter, der havde følgende børn: Jens 17 år, Rasmus 13 år, Hans 10 år, Lauritz 7 år, Johanne 5 år, Niels 2 år og Bodell $\frac{1}{2}$ år. Desuden er på gården en tjenestepige, Kirsten Pedersdatter 14 år.

Morten Clausen er ikke nævnt blandt byens gårdmænd 1620, men efter en kgl. jordebog, hvor han er nævnt 1652, skulle han også have haft gården i 1636, og det sandsynligste er da, at han har fæstet denne gård ved sit ægteskabs indgåelse, som vel har fundet sted omkring 1627. I 1660 ser det ud til at en mand ved navn Bo Rasmussen har haft gården. Han nævnes kun denne ene gang, men det er næsten umuligt at følge byens gårde i disse ulykkelige krigsår, hvor så mange af Møns bedste mænd mistede livet i kampen for friheden.

Vi kan tænke os, at Morten Clausen er død i disse år, og at Bo Rasmussen har været gift med hans enke, men vi ved det ikke, og det ser ud til, at gården et stykke tid har været øde. I 1661 nævnes i Bissinge kun 11 gårdmænd og blandt disse finder man ikke nogen der kan henføres til Rønnemosegård, uden at man dog derfor kan udelukke, at den har været beboet.

Først fra 1662, hvor vi finder Jens Mortensen på gården, kan vi med sikkerhed følge gården og dens beboere op til i dag, og mærkeligt er det, at efter 1699 har gården ikke været overdraget fremmede. Selv om det ikke er denne samme slægt, der har siddet på gården i alle disse år, så er de nye slægter kun kommet ind gennem nye ægteskaber for de længstlevende ægtefæller, eller som ved et enkelt tilfælde, hvor ægteparret har været barnløs og derfor taget en fjernere slægtning ind på gården.

Jens Mortensen bebor gården ved matrikuleringen 1662 og 1664. Ligeledes nævnes han her i Jordebog over Møns amt 1670, hvor Jens Mortensens hartkorn angives til 11 tdr. 5 skp. og 1 alb. og hans landgilde angives således:

15 skilling - $2\frac{1}{2}$ mark 5 skilling

2 skæpper rug

$2\frac{1}{2}$ pund byg

2 tdr. 1 skp. havre

1 gås

2 høns

20 æg

af et stykke jord i Tåstrup skov: 1 skp. havre

De her anførte skæpper og pund er ikke hvad vi i dag forstår ved disse mål. Et pund var $\frac{1}{12}$ læst, der var forskellig i størrelse fra landsdel til landsdel. I Sjællandsmål var en læst 40 td. rug, eller 48 tdr. byg, eller 80 tdr. havre. Når der her i landgildet nævnes, at der svares $2\frac{1}{2}$ pundbyg, betyder det altså, at Jens Mortensen svarede 48 tdr. : $12 \cdot 2\frac{1}{2} = 10$ tdr byg.

Ud fra dette landgilde, som svarede af gården, havde man i 1664 udregnet, hvad gården skulle sættes i hartkorn til, idet man satte hver tønde rug og hver td. byg til 1 td. hartkorn, mens der gik 2 tønder havre på 1 td. hartkorn. 1 gås udgjorde en halv skæppe ligesom 2 høns, mens 20 æg kun var en kvart skæppe.

I regnskaberne over kop- og kvægskatten for Møns amt 1678 findes blandt gårdmændene i Bissinge: Jens Mortensen og hustru. Under børn og folk nævnes 1 person og gårdens besætning bestod af 4 heste og hopper, 1 ko, 1 ungnød og 6 får.

Gården var blandt de 3, der havde mindst besætning, men stort var der ikke på nogen af de 13 gårde. 6 gårde havde 2 kær og 1 eller 2 ungnød. Den største besætning på 1 gård bestod af 4 heste og hopper, 1 fole, 3 kær, 3 ungnødder, 6 får og 1 svin.

Efter 1678 finder vi ikke mere Jens Mortensen på gården. Om han er død eller har afstået den på grund af alderdom vides ikke. Havde han børn, er det sandsynligt, at en datter er blevet gift med eftermanden Hans Jensen, der har gården ved markbogens indretning i årene 1681-83, da man gik i gang med at udarbejde en ny matrikel, hvor hartkornsskatten ikke længere skulle hvile på udregninger fra landgildet, men lægges på gårdenes jorde efter størrelse og ydeevne.

I Markbogen for Møens land udi Vester herred, Stege sogn angives at Bidsinge by har trende marker og tvende deraf sås og den tredie hviler. De trende marker er:

Rugmarken		Østermark
Biugmarken	kaldes	Mellenmark
Felleden		Vestermark

Bruger af nr. 6 Hans Jensen har følgende:

<u>I Rugmarken</u>			bredde i hver ende og længde	kvadrat alen
Toffterne	Ond bygjord,	nr. 8	11 - 11	
	leer, sand og muld		150	1650
Bryde høj	God bygjord	nr. 5	15½ - 18	
	Muld og leer		260	4355
Steen kiste	M.m. bygjord	nr. 6	14½ - 12	
	Leer og muld		355	4703¼
do	do	nr. 16	14 - 14	
			120	1680
Dams ag.	Sand, leer, muld	nr. 6	20 - 18	
	Ond bygjord		300	5700
Bromose ag.	Leer og sand	nr. 8	18 - 23	
	God havrejord		490	10045
Gastings ag.	Leer og Sand	nr. 8	23 - 29	
	M.m. bygjord		720	18720
Bye stykkerne	do	nr. 6	12 - 8	
			290	2900
Hundes høj	do	nr. 6	12½ - 11¼	
			316	3752½
Yderste høj	Leer og Muld	nr. 6	12 - 12	
	M.m. Bygjord		270	3240
Broders høj	Sand, leer, muld	6	13½ - 13	
	god blandkornsjord		227	3007¼
?	Leer, sand, muld	nr. 6	17 - 19	
	Ond bygjord		330	5940
Bøge Holter	do	nr. 6	18 - 15	
			550	9075
St. Magle	do	nr. 6	25 - 29	
Moese			420	11340
do	Sand, leer, grus	nr. 21	22 - 22	
			160	3520

Navn	Kvalitet	Ager	Länge og Bredde	Kvadratalen
Små Bro Moese	Leer,sand,liden muld M.m.blandkornsjord	nr. 6	21 -21 14o	294o
Bretz Buch Holm	Leer og muld M.m. bygjord	nr. 6	51 - 51 21o	1o71o
Lang Boch Holm	Leer,sand,liden muld Ond blandkornsjord	nr. 6	23 - 21 $\frac{1}{2}$ 355	7898 $\frac{3}{4}$
Hønsøhøj	do	nr. 6	25 - 24	931o
St. Agre	Sand og Grus ond havrejord,hviler 6 år	nr. 6	35 - 3o 46o	1495o
Øster Bierg	Grus og sand ond havrejord,hviler 12 år	nr. 8	55 - 54 2oo	1417o
Sten Eng- Stykke	do	nr. 2	16 - 16 21o	336o
do	do	nr. 18	22 - 22 21o	462o
Brede mans ag.	Sand og rødt leer Ond havrejord hv.3 år	nr. 8	42 - 41 18o	747o
Tjørne Bierg	Sand,leer,muld Ond bygjord	nr. 8	35 - 26 45o	13725
Tjørne Bjergs Hoved	Rødt leer og sand	nr. 8	16 - 16 24o	384o

I foreskrevne mark hans andel got høe $1\frac{3}{4}$ læs

I alt i denne mark:

God Bygjord 4,355 kv.alen, Mid. Bygjord 45,7o5, Ond bygj. 47,43o
 - blandk. 3,oo7 - - - blandkorn 2,94o - blandk.17,2o8
 - havrej. 1o,o45 - - - havrejord 3,52o - havrej.11,31o
 Ond havrejord, der hviler i 6 år 14,95o kv.alen
 - - - 12 - 22,15o - -

Biugmarken II

Bye Stykkerne	Leerjord og muld M.m. bygjord	nr.5	13 - 13 22o	287o
L. Tranebjerg	do	nr. 6	16 - 12 $\frac{1}{2}$ 33o	47o2 $\frac{1}{2}$
S. -	do	nr. 6	2o - 16 665	1197o
Hesselhøg	Leerjord,lidet muld Ond blandkornsjord	nr. 6	17 - 15 565	9o4o
Lille do	Leerjord,liden muld M.m. blandkornsjord	nr. 6	12 - 1o 46o	5o6o

Navn	Kvalitet	Ager	Bredder og Længde	Kvadratalen
Langer	Lerjord, liden muld	nr. 6	26 $\frac{1}{2}$ - 26 $\frac{1}{2}$	3710
Ligerne?	M.m. blandkornsjord		140	
Trols Moese	Leer og muld	nr. 6	23 - 23	4784
	M.m. bygjord		208	
do	do	nr. 13	30 - 31	5032 $\frac{1}{2}$
			165	
Fæs ager	do	nr. 6	13 $\frac{1}{2}$ - 12	5227 $\frac{1}{2}$
			410	
do	do	nr. 19	14 $\frac{1}{2}$ - 19 $\frac{1}{2}$	10710
			630	
Nye Venge	Sand og leer	nr. 2	32 - 32	3200
Stykker	M.m. bygjord		100	
do	do	nr. 8	21 - 21	1995
			95	
Buels Buch	Rødt leer og grus	nr. 11	17 - 17	1020
	Ond havrej. hv. 12 år		60	
Høgsted	Ler og sand	nr. 6	14 $\frac{1}{2}$ - 14	1995
	God havrejord		140	
do	do	nr. 19	13 - 12	3437 $\frac{1}{2}$
			275	
Tuerholm	Leer, sand, muld	nr. 14	24 - 22	11040
	God blandkornsjord		480	
do	Sand og rød leer	nr. 21	12 - 29	12505
	Ond havrej, hv. 3 år		610	
Tinte? høg	Rød leer og sand	nr. 6	30 - 29	7522 $\frac{1}{2}$
	Ond havrej. hv. 6 år		255	
Martes Mose	do	nr. 12	21 $\frac{1}{2}$ - 23	9122 $\frac{1}{2}$
			410	
do	do	nr. 19	18 - 22	9100
			450	
Hylte Stykkerne	Leer og sand	nr. 6	15 $\frac{1}{2}$ - 15	4193 $\frac{3}{4}$
	Ond havrejord		275	
Sneiledys	Leer, sand, liden muld	2	17 - 17	2040
	Ond blandkornsjord		120	
do	do	nr. 15	13 - 13	2730
			210	
Roogard	Rødt ler og sand	nr. 2	28 - 28	4420
	Ond havrej. hv. 6 år		160	
Lille do	do	nr. 6	10 $\frac{1}{2}$ - 10	1435
			140	

Navn	Kvalitet	Ager	Breder og Længde	Kvadratalen
Ryderne	Rødt ler, sand, grus	nr. 6	24 - 29	2385
	Ond havrej. hv. 12 år		90	
do	do	nr.13	60 - 62	25620
			420	

I fornævnte mark haves andel godt høe $1\frac{3}{4}$ læs

Mid. bygjord 45,295 kv.alen, dito hviler 6 år 31,659, dito hv. 12 år 29,025

God blandkornsj. 11.040, Mid. blandkornsj. 8,770, Ond do 13,820

- havrejord 9.625, - havrejord 5,295, - havrej. 12,505

III. Fælleden

Møllebjergs Ag.	Ler, sand, muld	nr. 2	34 $\frac{1}{2}$ - 34	5480
	God blandkornsjord		160	
Dyerager	do	nr. 2	17 $\frac{1}{2}$ - 17	6332 $\frac{1}{2}$
			370	
Strand- stykkerne	Ler, sand og muld	nr. 8	43 - 43	7740
	God blandkornsjord		180	
Vie Kjers Ag.	Sand, ler og muld	nr. 2	19 - 28	4255
	Ond bygjord		230	
Banne høj	do	nr. 2	14 - 13	3105
			230	
do	do	nr.21	11 $\frac{1}{2}$ - 10	3010
			280	
Bred Liungen	Ler og Muld	nr. 2	13 - 12	6662 $\frac{1}{2}$
	M.m.bygjord		533	
Nørre Skiell	Ler og sand	nr. 6	21 - 20 $\frac{1}{2}$	6328 $\frac{1}{4}$
	God havrejord		305	
do	Ler, sand muld	nr.19	26 - 27	7420
			280	
Smids Ag.	Sand, muld, ler	nr.12	17 $\frac{1}{2}$ - 15	6987 $\frac{1}{2}$
	M.m. bygjord		430	
Boge høj	Sand, muld, ler	nr.12	13 $\frac{1}{2}$ - 14	9735
	M.m. Bygjord		708	
Fushe høj	Sand, ler, lidet muld	nr. 6	22 $\frac{1}{2}$ - 22	10012 $\frac{1}{2}$
	Ond bygjord		450	
Ege Stuppe	do	nr. 6	14 - 15 $\frac{1}{2}$	7817 $\frac{1}{2}$
			530	
Ronne Moese	Ler, sand, muld	nr. 6	27 $\frac{1}{2}$ - 27	3270
			120	

Navn	Kvalitet	Ager	Bredden og Længde	Kvadratalen
Ronne Moese	Ler,sand,muld God blandkornsj.	nr.19	41 - 40 295	11,947 $\frac{1}{2}$
Snerre Ag.	Rødt sand, ler Ond havrej. hv. 9 år	nr. 6	40 - 41 190	7695
do	do	nr.13	28 - 28 245	6860
Kroms Venge	do	nr. 4	32 - 32 70	2240
do	do	nr.11	17 - 17 210	3570
do	do	nr.21	45 - 45 145	6525
do	do	nr.28	12 $\frac{1}{2}$ -12 155	1898 $\frac{3}{4}$
Velle høys Ag.	Sand,ler,grus M.m. havrejord	nr.8	25 - 24 $\frac{1}{2}$ 590	14602 $\frac{1}{2}$

I forskrevne mark hans andel godt høe 2 læs (M.m. = middelmådig)

Nock i en Hæste haufve hans andel aarligen : kan græsse 1 $\frac{1}{2}$ Hæst.

I alt i denne mark:

Mid. bygjord 23,384 kv.alen, ond bygj. 40,061, god blandkornsjord
30,377

God havrejord 6,328, Mid. havrejord 14,602, Ond. havrejord 28,788,
hviler 9 år.

75 forskellige steder lå gårdens jorder, og således blev de liggende endnu 100 år, indtil man ved udskiftningen fik de enkelte gårdes jorde samlet.

Det var ikke let på den tid, selv for den dygtigste fæster at få nok ud af sin gård, og for mænboerne blev det ikke lettere, da de et par år efter fik hestgarden, og med den v. Plessen, der, hvad der vel nok er enhver mænboer bekendt, udnyttede bønderne på det groveste, hvilket resulterede i de store tilbagebetalinger til bønderne efter at hestgarden igen var fjernet fra øen.

Disse tilbagebetalinger giver os i dag en masse oplysninger om Møns beboere og deres familieforhold, og herfra ved vi da også at den Hans Jensen, der overtog Rønnemosegård efter Jens Mortensen, var søn af Jens Clausen på gård nr. 11 i Svendsmark. Ved de plessenske udbetalinger 1709 oplyses det, at Jens Clausen og hustru er døde, men efterlader børnene:

Ole Jensen Bilde, der havde gård nr. 10 i Svensmark i perioden 1685-1709. Hans Jensen, der 1709 var på gård nr. 9 i Svensmark, Lisbeth Jensdatter, hvis mand Mads Madsen havde hendes fødehjem nr. 11 i Svensmark, Anna Jensdatter, hvis mand Jens Larsen havde gård nr. 3 i Svensmark og Kirsten Jensdattør, der var gift med Hans Pedersen i København.

Da Anna og Jens Larsen begge var døde 1709, var det Hans Jensen, der tog arven efter dem i forvaring til deres 6 børn, ligesom han skulle sørge for udbetaling til sin søster i København. Han var i modsætning til mange andre ikke i skatterestance til Hs. may. Kongen.

I Chr. V. matrikel nr. 1808 udarbejdet over Møns land 1686 får gården i Bissinge matr. nr. 6 og brugeren angives at være nu Hans Jensen, forhen Jens Mortensen, gl. hartkorn 11- 5- 0- 0, mens det ny hartkorn blev sat til 7- 5- 1- 0.

Ifølge de plessenske relationer havde Hans Jensen gården de første 2 år hestgården var på Møn, men så byttede Hans Jensen gård med Mads Mortensen, også kaldet Mads Årebo (Årebo), der boede på gård nr. 9 i Svensmark, som Hans Jensen derefter overtog, og herved kom både Hans Jensen og Mads Mortensen tilbage til hver sin fødeby.

Mads Mortensen var søn af Morten Åreboe (Åreboe) ved gård nr. 8 i Bissinge. Den angives ved de plessenske erstatninger 1709 at være på hartkorn 3 td. 7 skp. men da var Morten Åreboe og hans hustru begge døde, hvorfor børnene skulle arve de 6 rd. 3 m. og 11½ sk., som var dem tildelt i erstatning. Børnene var:

Mads Mortensen, Ingefred Mortensd. Anne og Kirsten Mortensdøtre. Mads skulle have 1 broderlod, der var dobbelt så stor som den søsterlod, der tilfaldt pigerne.

Mads Mortensen og hans hustru var begge døde, og da de havde været i restance på gård nr. 6 i Bissinge med deres skatter, blev beløbet inddraget til betaling af disse. Bedre var det for søstrene. Ingefred var 11/8 1702 blevet gift med Hans Jeppesen af Hjelm, der 1709 havde gård nr. 8, og han overtog de 3 søstres lod, som han lovede at besørge til dem.

Ved Ingefreds bryllup underskrev faderen Morten Åreboe sig i kirkebogen som hendes forlover med sit bomærke, der så således ud:

Mads Mortensen var født omkring 1654 og kom altså først fra Bissinge til Svensmark og derfra tilbage til Bissinge, hvilket må være sket før han 4. søndag i fasten 1686 blev gift i Stege kirke. I kirkebogen anføres han som Mads Mortensen af Bidsinge, der vies til Sidse Chrestensdatter samme sted.

Hun var datter af gårdmand på gård nr. 1 i Bissinge by, Christen Hansen Schade og hustru. Han døde 2/1 1676 og hans hustru blev derefter gift med Jens Pedersen, som sammen med hende overtog gård nr. 1. Følgende oplysninger findes i de plessenske relationer:

Jens Pedersen havde gården i de 12 år hestgarden var på Møn, hartkorn 3 tdr. 6 skp. Hans afdøde hustru efterlod sig fra sit første ægteskab (med Chr. Hansen Schade) børnene:

Søren Christensen i Bidsinge, Hans Christensen, der er død (1709) Sidse Mads Mortensens er død, Margrethe Christensdatter, der er gift med Lars Hemmingsen i Lendemarck og Peder Christensen, der er død uden livsarvinger.

I hendes andet ægteskab med Jens Pedersen var kun 1 søn Christen Jensen, der nu (1709) har forældrenes gård.

Sidse Christensdatters arv blev her som ved gård nr. 2, som broderen Peder havde haft i 4 år, men var fradød, afskrevet på den skattegæld hendes mand Mads Mortensen havde haft på gård nr. 6 (Rønnemosegård), hvor også deres tilkommende fra denne gård var afregnet.

Om Sidses søskende kendes følgende:

Peder Christensen må ikke have efterladt sig livsarvinger, da hans søskende alene arvede ham. Hans hustru var død 1/7 1690.

Søren Christensen var måske gift flere gange. Hans første hustru døde 2/10 1691, 27 år gl. efter at have født et dødfødt drengebarn.

Han havde gård nr. 5 i Bissinge de sidste 9 år af hestgardens tid og fik derfor, foruden arven efter sin mor, det, der tilkom ham på hans egen gård, hartkorn 5 tdr. 6 skp. et beløb på 7 rdl. 2 m.

3 3/12 sk. Han døde 8/3 1719, 67 år gl.

Hans Christensen døde 30/6 1699, 43 år gl. og efterlod sig hustru og 5 børn. Han havde haft gård nr. 13 i Bissinge i de 12 ulykkesår, hvorfor hans enke, der var gift 2. gang med Jeppe Mortensen fik halvdelen af erstatningen på 6 rd. 3 m. 11½ sk. mens børnene Chresten, Jens, Kirsten, Mette og Anne delte den anden halve part, således at drengene fik dobbelt så meget som pigerne.

Om Sidse Chrestensdatter efterlod sig arvinger kan vi ikke se her, da al hendes arv gik til den omtalte skatterestance.

På samme måde gik det med hendes mands, Mads Mortensens erstatninger. Han skulle have haft 5 m. og 2 sk. fra gården i Svensmark, 8 rd. 1m. og 1 10/12 sk. fra gården i Bissinge (Rønnemoseg.) samt 2 rd. 3m. og 14 3/5 sk. efter faderen på gård nr. 8 i Bissinge, men alt gik til skatterestancen i Bissinge, hvorfor eventuelle arvinger ikke nævnes.

Mads Mortensen døde 1699 og blev begravet i Stege 12/5, 40 år gl.

Den næste fæster på Rønnemosegård blev Mads Christensen.

Han havde i de 12 år hestgården var på Møn haft gård nr. 8 i Vollerup, hartkorn 3 tdr. Han beregnedes en erstatning på 5 rdl. og 12 sk., men da han 1709 var i restance for skat på sin gård nr. 6 i Bidsinge, blev pengene inddraget til dækning af denne.

Han havde altså haft gården i Vollerup til mindst 1697, og vi finder ham første gang nævnt i Bissinge på mandtalslisten over kop- og tjenestekarleskatterne 23/11 1699, så han er sandsynligvis kommet direkte fra sin gård i Vollerup til gården i Bissinge.

I ovennævnte mandtalsliste angives de første 7 matrikelsnumre med hartkornene 3-6-1-1, mens de sidste 6 har hartkor 3-7-1-1.

Samme sted oplyses at Mads Christensen og hustru hverken har børn eller tjenestefolk. Her er dog vist nok kun anført børn over 12 år. Derimod angives i mandtallet af 11/12 1705 over skat til landmilitærens mundering, at Mads Christensen har hustru og 3 børn.

I mandtallet over dem der betaler det halve års sjettedel folke- og tjenesteløn til jul 1710, samlet og beregnet 8/1 1711 anføres, at Matz Christensen på nr. 6 har en søn Christen, som nyder klæder og føde hjemme uden løn, samt en tjenestepige Gunnild Olsdatter, der får 1 rd. og 2 m. halvårlig i løn.

Efter at Mads Christensen overtog gården i 1699, synes der ikke at være kommet nye slægter ind her uden gennem flere gange ægteskaber og, som før omtalt, barnløshed, der har skaffet fjernere slægtninger ind på gården.

Navnet på Mads Christensens hustru kendes ikke. Hun døde 1720 og blev begravet 19/1, 69 år gammel. Da der på den tid var lagt en ekstraskat på egetræs ligkister, anføres det i kirkebogen, at hun blev begravet i en fyrretræskiste, som Peder Hjulmand i Bidsinge havde lavet. Der blev ved begravelsen holdt en ligprædiken, og der blev ringet med to klokker.

Mads Christensen døde 1728 og blev begravet 17/11 i Stege, 74 år gammel.

Mads Christensen og hans familie overværede sandsynligvis en af de sidste menneskebrændinger i Danmark. Om den skriver præsten i Stege, Morten Clausen Reenberg:

Begravet tirsdag 27/9 1707. Efter at fangen salig Niels Mogensen født i Sømarke i Magleby sogn havde siddet i fængselshuset i Lendemark siden næstforleden helligtrekongers aften for den sodomitiske synd han i sin tjeneste hos Mads Poulsen i Nøbølle der havde bedrevet, blev han 27/9 efter foregående hjemtings- landstings- og endelig højesteretsdom henrettet ved bål og brand, dog først kvalt i en stricke ofven på bålet.

Foruden provsten Mag. Reenbergs og Cappellsnens Hr. Jens With Deres flittige besøgelse, gjorde provsten en bøn efter fangens bedrifter, som skolemester og substitutterne her i sognet skiftedes til at læse for ham morgen og aften, så at han, som var tilforn en grov gudsbespotter med banden og eder, og kunne intet forstå sig på noget godt, blev omsider så christelig i sang og læsning, at han selv opledte mange smukke salmer og sang for almen og derpå med stor frimodighed glad i gud og længsel efter sin frelser begjærte det måtte komme til døden med ham og døde salig i guds retfærdighed såvel som store nåde være lovet i al evighed.

Præstens grundige beskrivelse af begivenheden giver et godt billede af, hvad der passerede. Man ser det næsten for sig, hvordan Niels Mogensen stående på bålet sang sine smukke salmer for den store skare af egnens folk, som altid mødte op ved disse henrettelser, hvor myndighederne anbefalede folk at tage deres børn med, så de selv kunne se, hvad der kunne ske, hvis man ikke holdt loven, så vi kan nok regne med, at Mads Christensen også har været her med sine børn.

Vi ved, at han havde tre børn i 1705. De er ikke døbt i Stege kirke, så de må alle være født, mens Mads Christensen boede i Vollerup, hvilket da også passer med hans og hans hustrus alder.

Mads Christensens søn Rasmus nævnes som fadder til et barn, døbt i Stege 1706. Chresten Madsen overtog gården efter faderen. At han havde overtaget gården før faderen døde fremgår af følgende indførsel i kirkebogen: 22/8 1728 lod Chresten Madsen i Bissinge sin salige søster Karen begrave i kirkens bedste jord, 43 år gl.

Christen Madsen har sandsynligvis overtaget gården omkring den tid, han indgik ægteskab. Dette skete i Stege kirke 4/11 1718, efter at den ærlige unge karl Chresten Madsen i Bidsinge og den ærlige pige Karen Hansdatter i Svensmarke 5/8 1718 var blevet trolovet. Som forlover nævnes kun Mads Christensen i Bidsinge.

Ved lægdsrulleinddelingen 1724 (Rigsarkivet, Danske Kancelli D. 139) for Mønbo herred, Stege landsogn, Bidsinge by, der tilhører kongelig Mayestæt finder vi i lægd 57 blandt byens gårdmænd Christen Madsen med hartkorn 5-4-0-7/8.

Også i Landgildejordebogen 1733 (Rigsarkivet) for Møns amt, Bidsinge by finder vi på gård nr. 6 Mads Mortensen, nu Christen Madsen, hartkorn 5-4-0-363/428 , landgilde 2 tdr. rug, 3 tdr. og 4 skp. byg, 2 tdr. havre.

På det tidspunkt var alle gårde , undtagen gård nr. 9, lige store og betalte alle samme landgilde.

Christen Madsens hustru Karen Hansdatter kom efter oplysningerne ved brylluppet fra Svensmarke, men hendes forældre kendes ikke. Hendes dåb kan ikke findes i kirkebogen på den tid, da ægtefødte børn i perioden 1691- 1731 ikke er indført i kirkebogen, men noget kunne tyde på, at hun havde en broder, Christen Hansen i Fren-derup, en søster Marie Hansdatter gift med Hans Jørgensen i Fren-derup, samt en søster gift med Niels Pedersen i Budsemark, hvilket dog ikke har kunnet sikkert bevises.

Hvor mange børn Christen Madsen og Karen Hansdatter havde ved vi af ovennævnte grunde ikke, men at det var hans datter Mette, der overtog gården efter forældrene, eller rettere hendes mand, kan der ikke være tvivl om. Vi ved også fra kirkebogen, at han havde en datter, der hed Mette, hvilket fremgår, da Jørgen Nielsen og hans hustru Maren Hansdatter i Bidsinge i 1738 fik en søn døbt i Stege kirke. Her nævnes som pigefadder bl. a. Christen Madsens datter Mette af Bidsinge. Om hun havde søskende vides ikke. Selv var hun født omkring 1723 efter aldersangivelsen ved hendes død.

Hvornår Christen Madsen og hans hustru døde, er det ikke lykkedes at finde, selvom kirkebogen er nøje gennemgået. Af fæstebrevet for svigersønnen fremgår det, at Christen Madsen lever på det tidspunkt som en gammel mand, nemlig i 1752.

Peder Nielsen og Mette Chrestensdatter blev gift i 1752.

Herom anføres følgende i Stege kirkebog :

For den velagte unge karl Peder Nielsen, som tjente Lars Larsen på Koster og gudfrygtige pige Mette Chrestensdatter i Bidsinge, at intet er, som kan gjøre nogen lovlig forhindring i deres ægteskab, caverer vi tvende underskrevne forløftningsmænd Christen Nielsen i Bidsinge og Christen Madsen, trolovet 26/5 1752, copuleres 20/10 samme år.

I Møens Jordebogsregnskaber 1752 lit. K. (Rigsarkivet)

er fortegnelse over de som betaler skat af gårde og bådsmandshuse på Møen og Bogø. Her findes også nævnt Peder Nielsen, der svarer 2 rigsdaler og 2 mark i 1752 , og samme sted findes en fortegnelse over de som har fæst i tiden fra 1/1 til 31/12 1752. Herunder findes bl. a.

Peder Nielsen fæst gård nr. 6 i Bidsinge af hartkorn ager og eng 5-4-0-363/428, som Christen Madsen tilforn beboede og formedelst høj alder dem af svaghed godvillig haver afstået, til gården leveres fuld besætning af værdi 66 rdl. samt fuld vinter- og vårsæd, bygningerne er trende længder, 26 fag, i god stand. Betaler indfæstning 16 rdl.

Peder Nielsen var født ca. 1725, altså inden for den tid, hvor kirkebogen ikke førtes over døbte. Man kan derfor ikke finde hans forældre; men den Christen Nielsen, gårdmand i Bidsinge (født ca. 1721), der var forlover ved hans bryllup, var sandsynligvis hans broder.

I Peder Nielsens og Mette Chrestensdatters ægteskab fødtes 4 børn :

Onsdag den 10/12 1755 blev Niels, der var født natten mellem 4. og 5. december, holdt over dåben af Peder Poulsens hustru Mette Larsdatter i Tiørnemark. Faddere var Claus Nielsen landsoldat, Ole Påske i Stege, Rasmus Jørgensens søn Hans i Bidsinge, Hans Poulsens hustru Thrine Hansdatter (hvis søn, blev gårdmand på Rønnesøsegård) Anders Andersens steddatter Marie Chrestensdatter i Frenderup.

18/2 1756 blev Peder Nielsens søn Niels af Bidsinge begravet 2 måneder, 1 uge og 4 dage gammel.

2. søndag efter påske 1757 havde Peder Nielsen og hustru Maren Chrestensdatter en datter til dåben (24/4). Hun var født 18/4 og fik navnet Maren. Christen Nielsens hustru Anna Hansdatter holdt hende over dåben og hos gik Rasmus Madsens hustru Maren Jensdatter i Svensmarke. Faddere var Christen Madsen tjenende Jens Hansen i Bidsinge, Niels Nielsen tjenende Peder Poulsen i Tjørnemark og Bodil Hansdatter tjenende Jens Poulsen i Bidsinge.

Maren var den eneste af børnene, der overlevede sin far ud over børneårene. Hendes broder, der var født 1760 og hendes søster født 1762 døde begge 1765 og blev begravet samtidig Dom Judica (24/3) han 5 år gammel og hun $2\frac{1}{2}$ år.

Året før var Peder Nielsen, bomand i Bidsinge død 39 år gammel, Han blev ifølge Stege kirkebog begravet 12/10 1764.

Skiftet efter ham blev ifølge Overformynderiets skifteudskrift først afsluttet 18/9 1765 og efter dette havde Peder Nielsen i Bidsinge kun efterladt sig een datter Maren Pedersdatter, der efter faderen arvede 101 rdl. 1 mark og 9 skilling .

Formynder for hende blev Christen Nielsen i Bidsinge og hendes arv blev stående hos enken.

Samme år, som Peder Nielsen døde, var også en kvinde død på gården. Om hende angiver Overformynderiets skifteudskrift: 13/7 1764 sluttet skifte efter Kirsten Andersdatter, som døde hos gårdmand Peder Nielsen i Bidsinge. Hendes arvinger var Peder Nielsen $9\frac{1}{2}$ år, arver 1 rdl, 3 m. 14 sk.

Christen - $4\frac{1}{2}$ - - - - -

Maren Nielsdatter (ingen alder) arver 4 mark 15 sk.

Formynder gårdmand Christen Nielsen i Bidsinge.

Arven er i auktionskassen bestående.

Om denne Kirsten Andersdatter har været i familie med Peder Nielsen og hans hustru vides ikke, men noget kunne vel tyde på, at hun har været gift med Peder og Christen Nielsens broder.

Mette Chrestensdatter giftede sig 2. gang med Hans Rasmussen, der var en del år yngre end hende.

I de Oederske Efterretninger 1770-71 (Rigsarkivet) angives Hans Rasmussen at være 34 år gift 1. gang, mens hans hustru angives som værende 50 år og gift 2. gang.

Hendes alder stemmer ikke helt overens med den alder, der angives ved hendes død.

Det var mens Hans Rasmussen og Mette Chrestensdatter havde Rønne-mosegård, at den blev købt fri . Herom findes følgende på Rigsarkivet i Skødeprotokol no 24 Møen:

27/12 1775 udstedes skøde for Jens Jensen, Anders Pedersen, Anders Larsen, Mads Pedersen, Rasmus Pedersen, Lars Jacobsen og Jørgen Andersen, alle af Tøvelde, samt Jens Hansen Albrect Jacobsen, Hans Poulsen, Peder Jensen, Jens Larsen, Hans Rasmussen, Henning Larsen, Jens Poulsen, Hans Jørgen Pedersen, Hans Pedersen, Peder Hansen, Jens Jensen og Christen Nielsen, alle af Bidsinge by på Møen på hartkorn ager og eng llo tdr. 3 skp. 3 fdk. og 1 alb. af det forhen forbeholdne gods under Møens amt.

Gører alle vitterligt: At som vi allernådigst have forgodtbefunden, at lade vores forbeholdne gods, kirker og tiender under Møens amt og dertil henlagte Øer ved offentlig auction til bortforhandling opbyde, således som derom udgangne trøckte plakat, nærmere conditionerer jordebog dat. 4/4, 27/7 og 11/8 1769 samt videre på auctions stædet bekendtgjorde conditioner nærmere formelder, hvorefter Auctionen over bemeldte gods af dertil commiterede er foretagen i Stege den 19. og 20. september samme år, samt den af dennem holdte forretning af Os ved resolution af dat. 18/10 nest efter allernådigst er aproberet, og Jens Jensen o.s.v.(alle Tøveldemændene) samt Jens Hansen o.s.v. (alle Bidsingemænd, heriblandt Hans Rasmussen) af Bidsinge by på Møn af det ved auctionen bortsolgte gods er bleven tilslaget og o verdraget efterskrevne hartkorn udi Møns amt , for den Summa Aatte Tusinde, Tredsindstyve og Fire Rigsdaler, 18 Skilling, hvoraf den halve kiøbe summa :Fire Tusinde Tredive og To Rigsdaler 9 Skilling udi Møns Amtstue den 11/12 1770, den 11/6 1772, den 11/1 og december 1775 imod amtsforvalter Mathias Schmidt derfor udgivne Qvitteringer er betalt tillige med de deraf forefaldne renter Toe procent efter Vores under 2/6 1771 derom ergangne allernådigste resolution; men den øvrige halve del 4032 rdl.9 sk. forbliver efter auctions conditionerne bestandig og uforanderlig i Hartkorn indestående, imod at fornævnte Jens Jensen o.s.v. i Tøvelde, samt Jens Hansen o.s.v af Bidsinge og efterkommende eiere svarer udi afgift af hver loo rdl. Fire Rigsdaler, som til hver 11.te december termin udi vores casse erlægges.

Så have Vi ved dette vort åbne brev allernådigst villet skiøde og afståe, så som vi herved fra os og vore arve Successorer udi regeringen til forbemeldte Jens Hansen .... Tøvelde og ... Hans Rasmussen .... af Bidsinge deres arvinger og efterkommere skiøder og

aldeles afhænder følgende under Møn amt os forhen forbeholdne hartkorn, nemlig udi Møens amt Vester herred, Stege sogn:

1. Tøvelde by (Her følger en nærmere redegørelse for denne bys hartkorn, og derefter følger)

2. Bidsinge by, hartkorn ny matrikel ager og eng 77 tønder, 4 skæpper 2 fjerdingkar og 1 album modereret og nedsat til halvfjerdsindstyre og een tønde, 3 skæpper 2 fjerdingkar og 1 album, hvoraf efterstaaende 12 beboere nemlig Jens Hansen, Albrect Jacobsen, Hans Poulsen, Peder Jensen, Jens Larsen, Hans Rasmussen, Hemming Larsen, Jens Poulsen, Hans Pedersen, Peder Hansen, Jens Jensen og Christen Nielsen hver haver brugt 5 tønder, 4 skæpper, 363/428 album og deraf årlig svarer udi landgilde efter jordebogen 1733 rug 2 tønder, byg 3 tønder, 4 skæpper og havre 2 tønder, ligesom Svend Poulsen deraf har brugt 5 tdr. 2 skp. 2 fdk. og 2 88/167 alb. og deraf årlig svarer udi landgilde 2 tdr. rug, 3 tdr. byg og 4 skp., samt 2 tdr. havre. Med hvilken bye og følger 5 jordløse huse, hvoraf Peder Rasmussen, Lars Hansen og Rasmus Pedersen hver haver svaret årlig udi grund og fag skat 2 rdl. 32 sk. Hans Hansen 2 rdl. og 22 sk. og Jens Nielsen af sit hus og smedie 2 rdl. 32 sk. hvilket hartkorn ager og eng tilsammen 116 tønder, 3 skp. 3 fdk. og 2 alb. med dertil hørende bygninger, herlighed, landgilde, stedsmål, sigt og sagefald, øgt og arbejde, visse og uvisse indkomster, renter og rette tilliggende, være sig af ager og eng, skov, mark, krat, heede, kiær og mose, fiskevand og fægang, tørve-, grøft- og lyngslet, vådt og tørt uden mærkeskjæld og uden for, aldeles intet undtagen i nogen måder, som nu dertil ligger med rette, tilligemed dertil hørende mandskab efter loven og forordningerne, så og jagt rettighed til foreskrevne hartkorn, ligeledes efter loven og derom indgangne forordninger skal følge og tilhøre merbemeldte (alle navne gentaget) i Bidsinge deres arvinger og efterkommere imod at de hver 11/12 af førberørte 4032 rdl. 9 sk., som derudi bestandig bliver stående, erlægger udi Vores casse forbemeldte 4 % årlig afgift, der beløber 161 rdl. og 27 sk.

Thi kiender Vi for os og Vore arve successorer udi regeringen ingen ydermere lod, del, ret eller rettighed efterdags at have til eller udi forommeldte hartkorn, desen eiendom og herlighed med videre, som foreskrevet står, men allernådigst ville hjemle og fuldkommelig tilstå bemeldte (alle navne fra Tøvelde og Bidsinge)

deres arvinger og efterkommere, somm samme med rette eiende bliver anførte hartkorn for hver mands tiltale som derpå med rette kan have noget at sige, dog Os og Vore arvesuccessorerer udi regeringen alle kongelige regalia og høyheder, samt contributioner pro quota, ordinaire eller extraordinaire, som enten allerede er eller herefter vorder påbudne, item den ommeldte årlige afgift aldeles uforkrænket og forbeholden at forblive forbydendes alle og enhver herimod eftersom foreskreven står, at hindre eller udi nogen måde forfang at giøre under vor hyldest og nåde.

Givet på Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residence
 Stad Kiøbenhavn 27/12 1775

Under Vores Kongelige Haand og Seigl.

Christian R.

Juel Bardenfleth, Bertel Hofmann I. Zöega

Selv om dette skøde på Rønnemosegård således blev udstedt til Hans Rasmussen, så nåede han aldrig selv at opleve eller se dette skøde, idet han døde omkring 1. december 1775 og ifølge Stege kirkebog blev begravet 1. søndag i advent (3/12) som gårdmand, kun 36 år gammel.

Nu sad Mette Christensdatter da for anden gang enke på gården, nu som ejer af denne, men hun har ikke haft kræfter til at selv drive gården, og hvis det ikke allerede på det tidspunkt var aftalt, har hun nu hurtigt fundet en mand til sin eneste datter, der blev trolovet i januar året efter og gift i marts, og alligevel hændte det mærkelige, at selvom Mette døde 2 måneder efter oplevede hun alligevel at se sin datter som enke på gården.

Mette Christensensdatter døde i maj måned 1776 og blev begravet Festo Ascensionis Christi (Kristi Himmelfartsdag 16/5) som Hans Rasmussens enke, 53 år gammel.

Hvad Mette Christensdatter døde af ved vi ikke, men man kunne nok få det indtryk, at hun har haft tuberkulose, måske smittet af sin første mand. Billedet er så typisk fra den tid: børnene døde på nær en enkelt, der på en eller anden måde blev immun over for sygdommen, mens alle, der kom ind på stedet ude, fra døde efter kort tid. Vi ved det ikke, om det var tilfældet her, men det var tiden, hvor tuberkulosen var en frygtelig svøbe i Danmark.

Christen Hansen og Maren Pedersdatter.

ifølge Stege kirkebog blev 24/1 1776 trolovet Christen Hansen og Maren Pedersdatter i Bidsinge, vitterlighedsvidner var Hans Poulsen og Christen Nielsen.

Vielsen fandt sted fredag den 8/3 1776.

Hans Poulsen var Christen Hansens far og Christen Nielsen som før nævnt sandsynligvis Marens farbroder.

Christen Hansen var af en gammel Bidsinge-slægt, og han var vokset op på sin mors slægtsgård, som forældrene havde, en gård, der havde været i slægtens brug hvert fald fra slutningen af 1500-tallet. 10 dage efter Maren og Christen var blevet gift findes følgende indført i Møns Herreds Skøde- og panteprotokol.

Christen Hansen i Bidsinge, Skjøde på gård nr. 6 ibid, solgt af Mette Christensdatter, Hans Rasmussens enke på visse vilkår, dat. 6.d.m. fol. 422 A til 423.

Mandag den 18/3 1776 læst følgende contract, oprettet imellem Mette Chrestensdatter, afgangne Hans Rasmussens enke og Christen Hansen, begge af Bidsinge.

Gjør hermed bekiendt at have afstået, som jeg nu og hermed med laugværges sammentykke overdrager og afstår til min svigersøn Christen Hansen af Bidsinge den mig besiddende gård nr. 6 i Bidsinge bestående af hartkorn ager og eng 5- 4- o- 363/428 med bygninger og besætning, tilhørende jord og grund i mark og by og alle andre rette, rettighed og lovlige tilliggelse af hvad navn være kunde, som dermed kand følge og følge bør og enhver anden lodseier afhændet på Tøvelde og Bidsinge byer 19. sept. 1769 een for alle og alle for en gjorde således kiøb, samt kgl. anordninger og lodsejeres vedtægter gjorde eller giørende, tilhører og det alt mod vilkår som følger:

At Christen Hansen, som tiltræder gården nu strax og dermed nyder og beholder alt nu ved stædet befindende, tærsket og utærsket korn, foeder og hœ fra 1. januar dette år, svarer og udreder alle deraf gående kgl. skatter, contributioner og andre afgifter, såvelsom endnu hvis til byerne kiøbesumma og forfaldende renter skal udredes og nok for denne gård er skyldig efter byens regnskab, og da Christen Hansen, som meldt, til gården er overdragen alle mig dermed tilhørende rettigheder, så er han og iøvrigt forbunden i alle andre henseender at indtræde udi, og i mit sted opfylde alle de forbindtligheder min salig mand og mig efter berørte kiøb lodseierne

beplygtelser og vedtægter gjorde eller giørende har pålagt.

Herefter følger en nøje redegørelse for, hvad Mette Chrestensdatter vil have til sig selv. Hun forlanger:

1 liden kåber kiedel, 1 gl. jernpande, 1 gl. egebalie, 1 malmgryde, 1 par malm lysestager, 2 tinfade og tallerkener, 1 gl. egekar, 1 øl halvtønde og 1 sielede fierding, 1 førrebord (fyrretræ) 1 selmestol og 1 træstol, 1 seng med omhæng og de derudi befindende klæder, nemlig 2 dyner og 2 puder, samt lagner, 1 skind vest, 1 stribet brystdug, 1 drejlsdug, 1 tiørne økse, 2 siv batte? 1 stk. guult vadmesteppe, forskellige små redskaber, $\frac{1}{2}$ bistade, 1 bilægger ovn, som er ved Anders Andersens i Tøvelde, og endelig nyder hun betaling for 1 galt svin og noget kaaber, 4 rdl.

Ellers skal alt gå til Christen Hansen og hans hustru, hvis arv står i boet; men Mette Chrestensdatter skal have sin aftægt i gården sin livstid, og Christen Hansen skal betale hendes ekstraskat.

Underskrevet 16. marts 1776

Mette M.C.D. Chrestensdatter Christen C.H.S. Hansen
Som laugværge Jens Jensen

Vitterlighedsvidner Jens Poulsen og Christen Nielsen,
bekræftet af de andre lodsejere.

Vedføjjet : Christen Hansens enke er blevet gift med Jeppe Jensen.

Mette Chrestensdatter har vel nu tænkt sig, at hun havde ordnet alt på bedste måde for sin datter og sig selv, og at hun nu kunne overlade alt i de unges hænder. Sådan gik det imidlertid ikke. Christen Hansen og Maren Pedersdatters ægteskab varede ikke engang 2 måneder.

Ifølge Stege kirkebog blev 2/5 1776 Christen Hansens lig af Bidsinge begravet, 26 år gammel, og således gik det da til, at Maren Pedersdatter sad som enke på gården, da hendes mor 14 dage senere blev begravet.

Maren kunne naturligvis ikke selv drive gården, hvad enhver vidste på den tid, da det var ganske utænkelig, at en ung kone antog en lønnet hjælp til at drive gården, og hun har sandsynligvis ikke manglet friere.

Måske har hun, som det var skik andre steder, på den dag Christen Hansen blev begravet, valgt den mand, der skulle være hans efterfølger på gården, en helt praktisk foranstaltning, som intet havde med kærlighed eller ikke kærlighed at gøre.

Jeppe Jensen og Maren Pedersdatter.

En måned efter Christen Hansens død blev 5/6 1776

Jeppe Jensen af Svensmark og enken Maren Pedersdatter i Bidsinge troløvet af provst Lund og vitterlighedsvidner var Peder Jensen og Christen Nielsen, begge af Bidsinge.

Vielsen, som provst Lund forrettede fandt sted 30. juli 1776.

Jeppe Jensen var sandsynligvis søn af Jens Jørgensen og hustru Ellen Jeppesdatter i Svensmark, der 31/1 1754 fik en søn, som 3/2 blev døbt i Stege kirke med navnet Jeppe, båret til dåben af Christen Jensens hustru, Margrethe Jørgensdatter.

Faddere var Jens Larsen, bomand i Svensmark, unge Jens Pedersens hustru, Maren Hansdatter ibidum, Hans Jensens datter Sidse ibid.

Jeppe Jensen og Maren Pedersdatter sad nu som selvejergårdfolk på Rønnemosegård, der i hartkornsspecifikationerne 1778 og 1789 angives med hartkorn 5-3-3-2 8/13, hvilket hartkorn alle Bidsinge bys tretten gårde angives med.

De har sandsynligvis siddet ret godt i det, som man sagde, da de havde den fordel at Maren ingen søskende havde, og derfor var ene om at arve alt efter forældrene; men selv fik hun mange børn, og ved folketællingen 1787 havde hun da en tjenestepige Birthe Jørgensdatter til at hjælpe sig.

Maren og Jeppe Jensen havde følgende børn:

Christen født 6/12 1777, døbt 14/12, som skik og brug var, med Marens afdøde første mands navn.

Peder født ca. 1781 og opkaldt efter hendes far, også efter tidens skik, nemlig fordi det var hendes far, der havde haft gården.

Jens født ca. 1783, og opkaldt efter hans fader.

Hans født ca. 1786

Peder født ca. 1790, hvilket sandsynligvis betyder at Peder den ældste er død før. Han levede endnu ved folketællingen 1787.

1 datter født ca. 1791, begravet 25/4 1795, 4 år gl.

Jens født ca. 1794

En søn død 1796, begravet 10/8, ingen navn eller alder angivet.

Jacob født ca. 1797, død et halvt år gammel, begravet 9/3 1798

Niels født ca. 1799

Kort efter døde Maren Pedersdatter, hvorom kirkebogen anfører: 14/11 1800 lod Jeppe Jensen i Bidsinge sin kones lig begrave, 46 år gammel.

Jeppe Jensen og Maren Jensdatter

Da Jeppe Jensen nu sad som enkemand med mange små børn og ingen døtre, der kunne hjælpe til i huset, måtte han straks skaffe sig en kvinde til hvert fald at passe den lille, hvilket også skete, og 3 uger efter hans kones død, den 16/12 kom Jeppe Jensen, enkemand i Bidsinge og forlangte tillysning for sig og sin pige Maren Jensdatter fra Frenderup, og at intet stridigt var i deres ægteskab, hverken imod gud eller kongens lov caverede Peter Scherning i Stege og Jens Svendsen i Frenderup.

Vielsesdatoen er ikke angivet, men lysning fandt sted 7., 14., og 21. december, og vielsen er da sandsynligvis foregået i juledagene.

Maren Cathrine Jensdatter var datter af Jens Svendsen og hustru Maren Hansdatter i Frenderup i Damsholte sogn.

Hun blev fremstillet i kirken 5. post trin 1774 (3/7), idet hun formedelst sygdom var blevet hjemmedøbt.

Hendes fødselsdato er ikke angivet og fadderne ved hendes dåb er ikke indført i kirkebogen.

Ved Maren Jensdatters ankomst til Rønnemosegård, gik gården ud af den gamle slægts eje, idet det blev Jeppe Jensens og Maren Cathrine Jensdatters slægt, der kom til at føre gården vieder.

Når det foran kun anføres som sandsynligst, at Jeppe Jensen var søn af Jens Jørgensen og Ellen Jeppesdatter, skyldes det, at der boede en anden familie i Svensmark, som havde en jævnaldrende søn, der hed Jeppe, nemlig Jens Pedersen og Maren Hansdatter. Deres søn var født 1753, palmesøndag døbtes han i kirken (15/4) med navnet Jeppe (født 10/4). Christen Jensens hustru Margrethe Jørgensdatter i Svendmark holdt ham over dåben, og faddere var Lars Pedersen tjenende provsten i Stege, unge Hans Rasmussens hustru Kirsten Pedersdatter i Svensmark, Sidse Rasmusdatterdatter tjenende Jens Jørgensen, Kirsten Rasmusdatter tjenende Hans Pedersen i Svensmark.

Da det kun var 1 generation, der fulgte Maren og Jeppe Jensen på gården, har der ikke været foretaget dyberegående undersøgelser, for at fastslå, hvem af de to, der er Jeppe Jensen på Rønnemosegård, og da der kun er en datter, som naturligvis er opkaldt efter Jeppe Jensens afdøde hustru, kan det heller ikke ses heraf, hvad farmoderen hed.

Ved folketællingen 1/2 1801 nævnes følgende børn hjemme på gården i Bissinge:

Christen Jeppesen 25 år

Hans - 15 -

Peder - 11 -

Jens - 7 -

Niels - 2 -

Desuden tjenestepigen Kirsten Jensdatter 36 år.

Jeppé Jensen fik med sin anden kone Maren Cathrine Jensdatter 5 børn:

Anders Jeppesen født 29/9 1802, døbt 31/10, holdt over dåben af Jens Pedersens hustru i Udby, Maren Olsdatter, hos stod Bodil Olsdatter.

De øvrige faddere var Jens Hansen ibidum, Mads Pedersen i Bidsinge og Svend Jensen samme sted.

Jacob Jeppesen født 27/9 1804, døbt 4/11, båret af Hans Nielsens hustru, Ane Pedersdatter i Bidsinge, hos stod Jens Jensens hustru, Ane Jensdatter i Frenderup.

Faddere var Peder Nielsen på Koster Skov, gamle Jens Jensen af Bidsinge og Peder Pedersens søn Jens.

Maren Jeppesdatter født 5/12 1806, døbt 7/1 1807, båret af Jens Hansens hustru Bodil Koster, hos stod Hans Jensens datter Maren af Svensmark.

Faddere var Peder Nielsen Koster, Johan Madsen af Udby og Peder Pedersen i Bidsinge.

Lars Jeppesen født 28/8n 1808, døbt 5/10, båret af Rasmus Mortensens hustru Karen i Hielm, hos stod Mads Frandsens datter Karen af Tosterup.

Mandsfaddere var Hans Jensens søn, Jens af Svensmark, Peder Jensens søn Niels af Bidsinge og Hemming Madsen ibidum.

Ane Elisabeth Jeppesdatter født 9/6 1811 døbt 28/7.

Peder Pedersens hustru Marie Hansdatter bar barnet og hos stod Jens Pedersens hustru, begge af Bidsinge.

Faddere: Jens Rasmussen, Peder Hansen, Jørgen Hansen, alle af Bidsinge.

Foruden Lars, der fik faderens gård, blev Christen fra Jeppé Jensens 1. ægteskab gårdmand i Bidsinge, nemlig på matr. nr. 1 i Bissinge by. Gården havde gl. hartk. 3-2-3-2 8/13, nyt hartkorn 3-6-2-2 $\frac{1}{2}$, tdr. land 31 3630/14000.

I næsten 50 år sad Jeppe Jensen som fri bonde og gårdmand på Rønnemosegård. Han var kun 22 år, da han blev gårdmand, og meget skete der inden for hans interessesfære i disse år.

De store landboreformer blev gennemført og stavnsbåndet ophævet. Han oplevede de engelske krige, hvor måske også hans sønner var med, og statsbankerotten, efterfulgt af den store landbrugskrise, der kostede utrolig mange landmænd deres gårde, måtte han også igennem. Men trods landets forarmelse synes Jeppe Jensen dog at have klaret sig rimeligt.

Han drev selv gården til sin død 18/8 1825, og han blev begravet på Stege kirkegård 22/8 som gårdmand i Bissinge, 72 år.

I Møns herreds skifteprotokol 1805-1827, fol. 629a og 666a findes følgende indført: (uddrag)

25/8 1825 indfandt skifteretten sig i stervboet efter Jeppe Jensen, gårdmand i Bissinge for at afholde skifte og deling mellem enken Maren Kathrine Jensdatter (rettet til Svendsdatter, idet man på det tidspunkt var inde på, at børn skulle have deres fars efternavn, hvilket blev påbudt 1828) og hans efterladte børn, som var:

a: af 1. ægteskab med afdøde Maren Pedersdatter

1. sønnen Christen Jeppesen, gårdmand i Bissinge
2. sønnen Hans Jeppesen ugift 34 år
3. sønnen Jens Jeppesen, parcellist i Dame
4. sønnen Niels Jeppesen ugift 27 år

b. i ægteskab med Maren Kathrine Jensdatter (rettet til Svendsdatter):

1. sønnen Anders Jeppesen ugift 23 år
2. sønnen Lars Jeppesen 17 år
3. datteren Maren Jeppesen ugift 19 år
4. datteren Anne Lisbeth Jeppesdatter 14 år

Som laugværge for enken mødte gårdmand Peder Hansen af Hielm, ligeså var og ved forretningen til stede som formynder for de umyndige børn, gårdejer Jens Jensen af Frenderup.

Herefter følger 4 sider med optegnelser over hver ting, der findes i boet, der i alt sættes til en værdi af 666 rdl. 5 m. og 6 sk. Underskrives af Maren M.C.I.D. Cathrine Jensdatter (igen rettet til Svendsdatter), med holdt pen. Som laugværge Peder Hansen. Myndige arvinger: Peder P.I.S. Jeppesen med påholdt pen

Jeppes Jensens enke Maren Cathrine Jensdatter drøv tilsyneladende selv gården videre indtil hendes yngste søn blev gift i 1830, idet det ved hans bryllup nævnes, at han hidindtil har boet hos Jeppes Jensens enke; men det er ikke lykkedes endnu at finde Maren Cathrine Jensdatter eller Svendsdatter, indført som død, i kirkebogen, ligesom det heller ikke er lykkedes at finde et skifte efter hende, hvilket ganske vist kan skyldes, at hun har skiftet med sine myndige børn i levende live og derefter gået på aftægt hos et af dem. Det naturligste synes da at være, at hun blev boende i sit hjem, men hvis det er tilfældet, ser det ud, som præsten har glemt at indføre hendes død i kirkebogen, men hun kan naturligvis også have taget ophold hos et af sine andre børn i et andet sogn. Man får indtryk af, at hun er død omkring sønnens bryllup, men for alderens skyld kan hun nemt have levet 30 år efter sin mands død. Hun er ikke med i folketællingen fra Bidsinge 1834, og har man ikke på Rønnemosegård oplysninger om hendes død, vil denne oplysning blive tilsendt, hvis den senere findes.

Lars Jeppesen og Ane Lisbeth Pedersdatter.

Det blev Jeppe Jensens yngste søn fra hans andet ægteskab med Maren Cathrine Jensdatter, der afløste forældrene på Rønnemo-segård.

Ifølge Stege kirkebog blev 1/12 1830 viet

Lars Jeppesen 22 år, hidtil været hos Jeppe Jensens enke i Bidsinge og Ane Lisbeth Pedersdatter 19 år, været hos faderen, gårdmand Peder Pedersen i Bidsinge.

Forlovere gårdmand Hans Schou af Kjeldbylille og Peder Pedersen af Bidsinge.

Ane Lisbeth Pedersdatter blev født 3/2 1812 i Bidsinge og døbt 8/3 som datter af Peder Pedersen Kamp og hustru Karen Marie Hansdatter, båret til dåben af Ane Margrethe Andersdatter af Askeby, hos gik Ane Johansdatter af Tøvelde.

Mandsfaddere var Hans Jørgen, Anders Hemmingsen af Bissinge og Lars Hansen af Koster.

Lisbeth Pedersdatters fader Peder Pedersen Kamp boede på nuværende matr. nr. 5 i Bissinge, en gård han havde overtaget efter sin far Peder Jensen.

I matrikelstien fra 1810, som findes på Rigsarkivet, angives både hans og Jeppe Jensens gårde, ligesom hovedparten af Bissinge bys gårde, nemlig nuværende matr. nr. fra nr 5 til nr. 16 (begge inklusive) som værende udflyttergårde.

Kun de første 4 matrikelnumre synes at være blevet liggende inde i byen, men om det stemmer overens med forholdene i dag kan naturligvis ikke ses af de gamle kort.

I den første sogneprotokol fra Bidsinge by, udarbejdet til brug for den nye matrikel, der blev taget i brug i 1844 anføres følgende (protokollen er udateret)

Matrikel nr. 7.

Ejer: Jeppe Jensen (overstreget og i stedet anført) Lars Jeppesen

Bruger: ejeren

Øl. hartkorn 5-3-1-2 8/13

Nyt - 6-5-0- $\frac{3}{4}$

En samlet lod sydvestlig for byen

Gammelskat 36 rbd. 83 sk.

P.S. 1843/143

MJ 1856/4327

Den samlede lod		reduceret	
a.	581200 17	17	430060
b.	44970 7	15	15190
c.	25950 17	11	9190
d.	6000 8	9	4710
e.	4000 5	8	2000
f.	20060 11	7	13120
g.	24300 15	5	830
h.	12570 9		
		<hr/>	
		475100	
		<hr/>	
		2380	indkrympn.
		<hr/>	
		477480	

Vej i søndre side af lodden til matr. nr. 6 og vej fra byen til Hjelm , areal henholdsvis 4,110 og 10,420, Summa 737,250 ikke taxeret

Er 52 9250/14000 tønder land.

Marknavne: Rønnemose agre
Wellehavs Paalæg
Mosen

Folketællingen 18/2 1834 fra Bidsinge by 79. familie, 1 gård

Lars Jeppesen 26 år, gårdmand

Ane Lisbeth Pedersdatter 23 år, hans kone

Maren Kirstine Larsdatter 3 - deres barn

Ane Margrethe   -   1 -   -   -

Desuden boede på gården 1 karl, 2 piger og Lars' broder, nemlig Niels Jeppesen 36 år ugift, indsidder og skrædder.

Fra Lars Jeppesens og Ane Lisbeth Pedersdatters ægteskab kendes 5 børn:

Maren Kirstine Larsen født ca. 1831

Ane Margrethe Larsen født ca. 1833

Christopher Larsen født 4/4 1839, døbt 20/5

Faddere var gårdmand Christen Jensens kone af Koster, Pige Stine Jensdatter af Frenderup, ungkarl Niels Peter Jensen, Rasmus Jensen og Mads Andersen af Udby.

En tidligere søn havde haft samme navn nemlig

Christopher født 6/7 1836, hjemmedøbt 20/7, men død før han kom i kirke.

Karen Marie Larsen født 6/6 1844, døbt 28/7 .

Faddere: Anne Pedersdatter, Stine Larsdatter, Lars Nielsen, Rasmus Jensen og Morten Rasmussen.

I folketællingen 1/2 1845 anføres familien således

Bidsinge by 70. familie, 1 gård

Lars Jeppesen 37 år født i Stege sogn, gårdmand

Lisbeth Pedersdatter 33 år, født i Steges. hans kone

Maren Kirstine 14 år , barn - - -

Ane Margrethe 12 - - - -

Christoffer 6 - - - -

Marie 1 - - - -

Jens Jensen m 23 - tyende - - Kjeldby

Anders P. Mortensen 14 år født i Damsholte, tyende

Maren Pedersdatter 33 - - - -

To år senere 21/11 1847 døde Ane Lisbeth Pedersdatter, gårdmand Lars Jeppesens hustru i Bidsinge kun 35 år gammel, og hun blev begravet i Stege 27/11.

Kort tid efter giftede Lars Jeppesen sig 2. gang med Kirstine Pedersdatter fra Kjeldby sogn.

Hun var født 2/11 1818 og døbt 13/12 i Kjeldby kirke, som datter af Peder Pedersen og hustru Anne Kirstine Jørgensdatter i Kjeldbylille.

Faddere ved dåben var Jørgen Skovs datter Kirsten i Spejlsby, Mette Kirstine Olsdatter i Tøvælde, Christoffer Jacobsen, Lars Hansen og Bendt Pedersen af Kjeldbylille.

I Lars Jeppesens og Kirstine Pedersdatters ægteskab fødtes ingen børn , og deres ægteskab varede kun 5 år, idet Lars Jeppesen døde i en alder af kun 44 år den 19/4 1853 og blev begravet i Stege 25/4 .

Ifølge Møns herreds skifteprotokol anno 1853 20/4 anmeldtes denne dato gårdmand Lars Jeppesens af Bidsinge hans død og registrering ville blive at foretage.

Registreringsforretning efter gårdmand Lars Jeppesen i Bidsinge 4/5 1853 indfandt skifteforvalteren i Møns herred i Forfald ved fuldmægtig F. Biørnsen sig med vidnerne sognefoged Hans Jørgen Pedersen af Tiørnemark og gårdmand Anders Marcussen af Lendemark

Gjæld og besværing:

1. panteobligation til Jens Larsen i Bissinge	100 rdl.
2. - - Lars Nielsen - -	100 -
3. - - ungarl Hans Nielsen, Nyborre	100 -
4. Møns herreds overformynderi if. udlæg	3009 -
5. Renter til datteren Maren Kirstine fra 11/6 1850 - 11/6 1853 af mødrene arv	72 - 1 - 5 -
6. do til Anne Margrethe	72 - 1 - 5 -
7. til købmand Bertelsen i Stege	16 - 3 - 3 -
8. Begravelsen	80 -
9. Til enkens begravelse	80 -
	<hr/>
	3680 - 5 - 1 -
10. Skifteomkostninger i alt	<hr/> 174 - 0 - 15 - <hr/>
	3805 - 1 - 0 -
	<hr/>
	8000
	<hr/>
	4195 -
	<hr/>
	Indtægt
	Rest

Enken får som sin boeslod	2097 rdl. 3 m.
Enken arver efter sin mand	521 - 4 - 8 sk.
Christoffer arve	626 - 10 -
hver af døtrene arver	313 - 5 -

Arven bliver stående i boet med prioritet efter 3109 rdl. 84 ak. som er den kongelige halve købesum i matr. nr. 7 i Bissinge by.

Man kan måske undre sig lidt over, at Christopher får en broderlod ved dette skifte, og søstrene hver et søsterlod, der var det halve af broderlod, fordi denne gamle skik, at drengene skulle arve mest, vel på grund af deres forsørgerpligt, på det tidspunkt var ved at forsvinde. Hvis forældrene ønskede det, kunne børnene arve lige, men først ved forordningen af 29/12 1857 blev drengenes forrettigheder afskaffet.

Ved Lars Jeppesens død gik Rønnemosegård ud af denne slægts eje, idet ingen af Lars Jeppesens og Ane Lisbeth Pedersdatters børn fik gården efter deres forældre.

Ane Lisbeth Pedersdatter var, som det anføres ved hendes dåb, ud af Kamp-slægten. Hendes bedstefar er omtalt i bogen eller hæftet om "Slægten fra Fællesskov", der omhandler Ane Lisbeth Pedersdatters farbroders efterkommere.

Hendes farfar boede i Bissinge ved folketællingen 1/2 1801
og her står: 4. familie

Peder Jensen 57 år gift 2. gang gårdmand

Lisbeth Jensdatter 50 år gift 1. gang hans kone

Børn: Peder 24 år, Hans 25 år, Mads 20 el. 26 år, Jens 15 år,
Niels 7 år, Sidse 17 år og Maren 11 år.

Den førstnævnte af disse børn var Ane Lisbeths far.

Der blev lyst til ægteskab for ham, ungkarl Peder Pedersen af
Bissinge og pigen Karen Marie Hansdatter af Koster 1. gang
22/1 1809 og 2. og 3. gang 22/1, hvorefter de blev viet 1/2 1809.
Forlovere var Hans Christophersen Koster og Peder Jensen Bissinge.

Ane Lisbeth var som ældste datter opkaldt efter sin farmor, men
måske havde hun navnet Ane efter sin mormor, idet hendes ældste
broder, der var døbt 25/5 1810 (født 7/4) fik navnet Hans Peder
og således blev kaldt op efter begge bedstefædrene.

Ane Lisbeths forældre boede endnu ved folketællingen 1834 i Bis-
singe, nemlig

Peder Pedersen 58 år , gårdmand

Karen Marie Hansdatter 49 år, hans kone

Hans Peder Pedersen 24 år, søn

Karen Kirstine Pedersdatter 15 år, datter

Tj.folk: Jens Madsen 18 år og Karen Nielsdatter 19 år

Ved folketællingen 1845 havde broderen overtaget gården, og han
anføres som

Hans Peder Kamp 36 år født her, gårdmand

Ane Kathrine Christensdatter 36 år, hans kone, født Stege sogn

Børn: Christoffer 7 år og Hans 4 år

Tj.pige: Ane Kirstine Jensdatter 19 år fra Kjeldby.

Det var denne broder, der blev formynder for Ane Lisbeths børn,
først da hun selv døde og senere , da hendes mand Lars Jeppesen
døde.

Et halvt år efter at Lars Jeppesen var død; den 11/11 1853
indgik enken Kirstine Pedersdatter i Bissinge, 35 år gammel
i et nyt ægteskab med ungkarl Niels Hansen Bille af Pollerup
28 år gammel og vielsen fandt sted i Stege kirke.

Det var nære familieband her knyttede, idet Niels Hansen Bille
var fætter til Kirstine Pedersdatter.

Niels Hansen Bille og Kirstine Pedersdatter.

Uden at kunne angive Kirstine Pedersdatter som stammoder til den nuværende slægt på Rønnemosegård , så er det dog gennem hende, at slægten kom til gården.

De nærmere forhold af slægtsmæssig art både med hensyn til hendes mand og med hensyn til nevøen, som blev næste ejer af gården, vil der blive redegjort for i sidste afsnit af denne bog.

Niels Hansen Bille var født 13/12 1825 i Pollerup og døbt i Keldby kirke 15/1 1826 som søn af Hans Jensen Bille og hustru Kirstine Pedersdatter i Pollerup.

Faddere var gårdmand Niels Hansens datter af Pollerup, Lars Rasmussen, Niels Jørgensen af Pollerup og Christen Johansen af Østermark.

Heller ikke i Niels Hansen Bille og Kirstine Pedersdatters ægteskab fødtes nogen børn.

Følgende oplysninger gives i folketællingen 1/2 1860, Bissinge by 76. familie, 1 gård

Niels Hansen 35 år født i Kjeldby, gårdmand

Kirstine Pedersdatter 42 år, født i Kjeldby, hans kone

Marie Larsen (= Karen Marie) 16 år født i sognet, plejedatter

Agnethe Hemmings 20 år, tyende - - -

Hans P. Hansen 19 - - -

Hans P. Larsen 17 - - -

og folketællingen 1/2 1870 sammesteds

Niels Hansen Bille 44 år født i Kjeldby, sognerådsmedlem og jordbr.

Kjerstine Pedersen 51 - - - hans kone

Karen Marie Larsen 25 år født i Stege Landsogn, barn

Marie Emarence Jensen 14 år - - - tyende

Rasmus Sørensen 25 - - - Elmelund -

Niels Peter Johansen 15 - - - Stege Landsogn -

Hvad der senere skete med Karen Marie Larsen er ikke nærmere undersøgt; men det sandsynligste er vel, at hun er blevet gift, og da hendes stedfader var så forholdsvis ung, har mulighederne for at overtage gården efter stedforældrene ikke været til stede , og Karen Marie har sandsynligvis fået sit eget hjem et andet sted i eller uden for sognet.

I 1870 kom Peder Hansen til Bissinge og blev optaget som plejesøn på Rønnemosegård.

Peder Hansen var født i Borre sogn 9/2 1859 og døbt i kirken 27/3 samme år som søn af gårdmand Hans Peder Madsen og hustru Karen Kirstine Pedersdatter af Nørre Vestud

Faddere var Gårdmand Niels Hansen og Hustru Kirstine Pedersdatter i Bissinge.

Sidstnævnte Kirstine fra Rønnemosegård var søster til Peder Hansens moder, og hun var nu også gudmoder til ham, og det var vel efter den tids skik slet ikke ualmindeligt at barnløse ægtepar fik sødskendebørn, at opdrage som deres egne, især hvor en søster eller broder havde mange børn, eller hvor moderen døde fra børnene.

Peder Hansen kom hos sin moster og onkel i 1870, og i 1890 findes følgende i folketællingen 1/2 fra Bissinge by:

Niels Hansen Bille 64 år født i Kjældby, gårdmand

Anm.: Navnet Bille er ikke hans døbenavn.

Kirstine Pedersdatter 71 år født i Kjældby, hans kone

Peder Hansen 30 år født i Borre, plejesøn

Hans Jørgen Pedersen 22 år født i Damsholte, tyende

Karen Margrethe Hansen 25 år født i Stege Landsogn, tyende

Emma Marie Johanne Olsdatter 19 år født i Sverige -

Få måneder efter afstod Niels Hansen Bille gården til plejesønnen.

Herom findes følgende i Mønbo herreds skøde- og panteprotokol læst 14/4 1890 no. 8, udslettet 16/2 1909.

Her gengivet i uddrag.

Undertegnede Niels Hansen Bille, gårdmand i Bidsinge, erkjender at have solgt og overdraget, ligesom jeg og herved sælger overdrager og tilskjøder min plejesøn Peder Hansen den mig tilhørende ejendom i Bidsinge by, Stege landsogn, Mønbo herred, matr. nr. 7 med al dens tilliggende jord og bygninger, alt mur- og nagefast skal tilhøre Peder Hansen.

Gården er skyldsæt for hartkorn 6-5-0- $\frac{3}{4}$ og gammelskat sat til 73 kroner og 72 ører.

Præstetiendet udredes med 4 skp. hvede, 6 skp. rug og tdr byg 2, ærter 4 skp., og havre 4 skp., og kvægtiende udredes med 2,33 kr. På de følgende 3 A3sider redegøres nøje for hvad der følger af goder og pligter med handelen, bl. a. indestår i ejendommen

kgl. halve kjøbesum 376 kr. som overdrages til kjøberen til afdragen eller til indfrielse .

Men Niels Hansen Bille og hans kone skal have aftagt af gården deres livs tid og i den tid skal de beholde forskellige brugs- genstande, samt have al deres kost og andet forbrug af gården. De skal ligeledes have bolig i gården og her forlanger de: Alle værelser fra mellemstuen til bryggeret (mellemstuen ikke i- beregnet) samt gangen ud mod gården, den vestre kælder, samt 1 rum i det østre, loftrummet over stuehuset fra østre skorsten til vestre gavl og den søndre del af haven.

Købesummen ansættes til penge 18000 kr,

hvoraf 5000 indestår som gæld

Kgl. penge	376 -
aftagt af årlig værdi 788 kr x 5 =	3940 -
2 begravelser	400 -
Bygningsforandringer ved aftægtsboligindrettelse	<u>20 -</u>
	22736 kr.

Men da denne sum ikke repræsenterer ejendommens

værdi i handel og vandel ansættes den til 33000 kr.

og hertil kommer løsøret, der sættes til 6000 -
39000 kr.

efter hvilket stempeltakst er beregnet.

Underskrevet Niels Hansen Bille, Peder Hansen

Vidner: Christopher Jensen, F. L. Hansen

22/11 1894 døde i Bidsinge og 28/11 begravedes på Stege kirke- gård Niels Hansen (Bille) ,(således anføres hans navn)

gift aftægtsmand i Bidsinge , søn af gårdmand Hans Hansen (Bille) (faderens navn var Hans Jensen Bille) af Pollerup by, Kjeldby sogn, født 13/12 1825, viet i Stege kirke 11/11 1853 til enke ef- ter gårdmand Lars Jeppesen, Kirstine Pedersdatter.

Han blev 68 år gammel.

Herefter blev der 8/12 1894 i Møns herreds skifteret fremlagt til skifteprotokollen en den 26. f.M. dateret anmeldelse fra Kirstine Pedersdatter om, at hun havde antaget hendes og hen- des afdøde mand, aftægtsmand af Bidsinge Niels Hansen Billes fællesbo i henhold til et mellem dem 14/ juni 1892 oprettet reciprokt testamente, der forevistes og af hvilket en gjenpart medfulgte. Niels Hansen Bille døde 22. forrige måned.

Herefter intet at skifte.

6 år senere henvender Kirstine Pedersdatter sig imidlertid igen til skifteretten for Møns herred.

Heranføres:

1/10 1900 fremlagdes til protokollen en skrivelse af 22. f, M. hvor Kirstine Pedersen, enke efter aftægtsmand Niels Hansen Bille af Bidsinge anmoder om, at der må blive beskikket en lavværg for hende, idet hun tilføjer, at hun på grund af alderdomssvaghed ikke er i stand til at styre sine egne formueanliggende, hvorhos hun udtaler ønsket om af gårdejer Niels Jørgen Rasmussen i Bidsinge må blive beskikket til værg. Skrivelsen var påtegnet attest fra 2 mænd om at den var egenhændig underskrevet af Kirstine Pedersen efter at den for hende var oplæst og af hende rigtigt forstået.

Der fremlagdes derhos en dåbsattest for nævnte Kirstine Pedersen hvorefter hun er født 2. november 1818.

I henhold til det foreliggende afsagde Skifteretten således

DEKRET: Kirstine Pedersen, enke efter aftægtsmand Niels Hansen (Bille) i Bidsinge, bliver bemeldte dato under fast Lavværgemål i henhold til D. L. 3 - 17 - 42.

Til værg for hende beskikkede skifteretten gårdejer Niels Jørgen Rasmussen af Bidsinge.

Underskrevet Hvid

Ved folketællingen 1901 (se senere) finder vi stadig Kirstine Pedersdatter som aftægtskone på gården.

Ved sankthansdagstider 26/6 1905 døde Kirstine Hansen Bille født Pedersdatter, enke efter aftægtsgårdmand Niels Hansen Bille i Bidsinge, født i Kjeldbylille, Kjeldby sogn 2. november 1818, datter af gårdmand Peder Pedersen og hustru Anna Kirstine Jørgensdatter.

Lørdag den 1. juli 1905 blev hun begravet på Stege Kirkegård i en alder af 86 år.

Peder Hansen og Maren Kirstine Johanne Rasmussen

Peder Hansen blev 1. gang gift med Maren Kirstine Johanne Rasmussen, der var født 2/3 1859 i Lendemark, Stege Landsogn, og datter af gårdmand Rasmus Andersen og hustru Maren Kirstine Hansen. Gården, hendes forældre havde, var sandsynligvis hendes fars første kones fødehjem, hvilket synes at fremgå af folketællingen fra Lendemark 1845 1/2, hvor følgende angives om familien:

Rasmus Andersen 38 år født på Koster, gårdmand
 Johanne Hansdatter 38 år, hans kone født i Lendemark
 Hans Peder Rasmussen 7 år født i Lendemark, barn
 Anders - 5 - - - -
 Carl - 3 - - - -
 Maren Kirstine - $\frac{3}{4}$ - - - -
 Dorthea Andersdatter 73 - - - - gårdmandens svigermor
 Desuden 2 karle og 2 piger

Følger vi folketællingen lidt op ses 1/2 1855 følgende

Rasmus Andersen 49 år født i sognet, gårdmand
 Maren Stine Hansen 20 år født i Kjeldby, hans kone
 Hans Peter Rasmussen 18 år født i sognet, deres barn
 Anders - 16 - - - -
 Carl - 13 - - - -
 Maren Stine - 12 - - - -
 Ane Karoline - 9 - - - -

Desuden tjenestepigen Maren Stine Nielsen 21 år af Damsholte og Lendemark 1/2 1860

Rasmus Andersen 53 år, enkemand født i sognet, gårdejer
 Anders Rasmussen 21 - født i sognet, søn
 Carl - 18 - - - -
 Maren Kirstine 16 - - - - datter
 Anne Caroline 14 - - - -
 Maren Kirstine 1 - - - -

Tjenestepigen: Karen Kirstine Jensen 27 år af Damsholte

Maren Kirstine Johanne ses således at være Rasmus Andersens eneste barn fra hans andet ægteskab og navnet kunne nok tyde på at hendes mor er død under barnets fødsel eller i barselseng der efter. Ellers havde man sikkert kun givet datteren navn efter Ras-

mus Andersens første kone. Nu får hun i stedet navn efter begge hans koner.

Ligesom Maren Kirstine Johannes mor døde efter et kort ægteskab, således døde hun også selv efter kun tre års ægteskab.

Hun blev gift med Peder Hansen den 25/4 1890 og døde den 10/4 1893 og hun blev begravet på Stege kirkegård den 14/4, 34 år gl. Dødsårsagen er ikke anført.

I dette korte ægteskab fødtes kun et barn

Karl Martin Hansen født 6/2 1891 , døbt 22/3 i kirken

Forældre: Peter Hansen og hustru Maren Kirstine Johanne født Rasmussen i Bidsinge, 31 år gammel. Deres 1. barn.

Faddere: Forældrene, Kirstine Hansen født Pedersen, ungarl
Hans Peter Jensen, alle af Bidsinge.

Peder Hansen blev således ved sin hustrus død alene med sin 2-årige søn, men han giftede sig ikke hurtigt igen, som vi har set de tidligere enlige forældre gjorde. Måske har det været en hjælp for Peder Hansen, at han havde sin plejemor på gården, selv om hun var op i halvfjerdserne på det tidspunkt, men tiderne var jo også forandret, og det var lettere nu at arrangere sig med hus-hjælp. I 4 år levede han alene med sin plejemor og sin søn, før han igen indtrådte i nyt ægteskab.

Peder Hansen og Signe Vilhelmine Rasmussen

Peder Hansen blev 2. gang gift i Fanefjord kirke og her findes i den forbindelse følgende indført i kirkebogen:

Peder Hansen, født i Nørre Vestud, Borre sogn 1859, 9. febr. enkemand, gårdejer i Bidsinge, Stege Landsogn.

Forældre: Hans Peder Madsen og hustru Karen Kirstine Pedersd.
Nørreby

Han var 1. gang gift med Maren Kirstine Johanne Rasmussen, død 1893 10. april

Bruden: Signe Vilhelmine Pedersen født i Leerbæk 1876, 30. april, pige i Leerbæk.

Forældre: Gårdmand Hans Peder Pedersen og hustru Maren Kirstine Rasmussen, Leerbæk.

Forlovere: Hans Peder Pedersen, gårdmand i Leerbæk,
Hans Peter Frandsen, gårdmand i Nørreby

Tillysning bestilt 9/4 1897 hos Rørdam.

Tillysning: Palmesøndag, 2. påskedag, 1. søndag efter påske.

Viet 30/4 1897 i kirken.

Når bruden ved vielsen kaldes Signe, så er navnet efter kirkebogen ved hendes dåb, ikke rigtigt skrevet.

I Fanefjord kirkebog findes 1876 indført som nr. 13

Sine Vilhelmine Pedersens, født 30 april 1876, døbt 23. juli i kirken.

Forældre gårdmand Hans Peder Pedersen og hustru Maren Kirstine Rasmussen, Leerbæk, 31 år.

Faddere: Barnets moder, gårdbestyrer Jens Pedersen og kone i Leerbæk, ungkarl Niels P. Pedersen ibid. og ungkarl Christian Hansen i Askeby.

Sine Vilhelmine var midterste datter af en børneflokk på 9.

Desuden havde hun vist også nogle halvsøskende, idet de ældste af børnene, der er nævnt i 1870, ikke kan være hendes mors børn, og altså må være børn fra hendes fars tidligere ægteskab.

Om den fra folketællingerne nævnte aftægtskone på gården i Fanefjord er hendes fars mor er ikke undersøgt, men hun er lige som faderen født i Fanefjord sogn, så det sandsynligste er vel, at det forholder sig således.

Ser vi imidlertid nærmere på folketællingerne fra Signe Vilhelmines barndomshjem, vil det heraf fremgå, at Signes (Sines) mor var halvsøster til Peder Hansens første kone.

Folketællingen 1/2 1870 fra Leerbæk by, Fanefjord sogn, 1 gård

Hans Peter Petersen 32 år født i Fanefjord, fæstegårdmand

Maren Stine Rasmussen 24 år født i Stege landsogn

Niels Peter Petersen 11 år født på Nyord, søn

Hansine Nicoline - 7 - - i Stege Landsogn, datter

Rasmus Theodor - 3 - - - Fanefjord, søn

Johannes Chr. - 1 - - - - -

Hans Christian Larsen 14- - - - tyende

Karen Kirstine Hansen 17- - - Elmelund -

Ane Pedersdatter 59 - - - Fanefjord aftægtskone

Hans Peter Andersen 8 - - - Damsholte, slægtning

1/2 1890 Lerbæk, Fanefjord sogn

Hans Peder Pedersen 52 år født i Fanefjord, gårdmand

Maren Kirstine Rasmusdatter 45 år født i Stege Landsogn, hustru

Kristen Pedersen 18 år født i Fanefjord, barn

Anna - 16 - - - - -

Sine Vilhelmine - 13 - - - - -

Karoline Dorthea - 11 - - - - -

Laura - 8 - - - - -

Marnstine - 6 - - - - -

Karl - 3 - - - - -

Ane Pedersen 79 - - - - enke og aftægtskone

Hans Peter Kristiansen 13 år - - tj.tyende

I de foran anførte folketællinger fra Peder Hansens første kones hjem, vil vi i Lendemark 1845 finde Sine Vilhelmines mor som $\frac{3}{4}$ -årig og altså halvsøster til Maren Kirstine Johanne Rasmusdatter.

Peder Hansen og Signe Vilhelmine Pedersen fik i deres ægteskab 5 børn :

Hans Peter Kristian Hansen født 14/5 1898, døbt 3/7 1898 i Stege

Faddere: ugift Mette Kristine Hansen Nørreby, Karoline Petersen, Lerbæk, ungkarl Rasmus Hansen, Nørreby, Kristian Petersen, Lerbæk.

Tilføjet: forældrene ægteviet i Fanefjord kirke 30/4 1898, deres første barn.

Petra Hansen født 10/2 1900, døbt 6/3 1900. I Stege kirke fremstillet 8/4 . Faddere var forældrene samt ugift Karoline Petersen, Lerbæk og gårdejer Hans Peter Petersen, Lerbæk.

Tilføjet: Dette var forældrenes 2. barn.

Ella Karen Hansen født 24/4 1901, døbt 16/6 1901 i Stege kirke. Faddere: gårdejer Mads Peter Hansens hustru Line Nielsen af Sønderby, forpagter Kristian Petersen og hustru Marie Jørgensen, Haarbølle og ungkarl Karl Petersen af Lerbæk.

Tilf: 3. barn

Hans Peter Frede Hansen født 22/10 1903, døbt 29/11 i Stege. Faddere: Forældrene samt ugift Maren Kirstine Petersen af Lerbæk og ungkarl Johannes Petersen samme sted.

Tilf: 4. barn

Ingrid Rasmine Hansen født 29/10 1905, døbt 17/12 1905 i Stege.

Faddere: Barber Larsen og hustru Anna Petersen i Vordingborg, Gårdmand Jens Kristoffersens hustru Dorthea Rasmussen i Bidsinge. 5. barn

Folketællingerne 1901 og 1911, der er den sidst tilgængelige fortæller følgende om familien:

1/2 1901 Bidsinge by, Stege Landsogn, 1 gård, matr. nr. 7

Ejer: Peder Hansen

Peder Hansen født 9/2 1859 i Borre, gårdejer

Signe Vilhelmine Pedersen født 30/4 1876 i Fanefjord, hans kone

Karl Martin Hansen født 6/2 1891 i Stege Landsogn, barn

Petra - - 10/2 1900 - - - -

Hans Peter Hansen - 25/1 1874 - Damsholt, tyende

Alfred Emil Petersen - 18/12 1884 - Stege Landsogn -

Kristine Pedersdatter - 2/11 1818 i Kjeldby, aftægtskone, enke

Eline Hansen - 27/7 1877 - Magleby, tj. tyende

Karoline Dorthea Pedersen født 4/9 1878 i Fanefjord, som er hendes egentlig bopæl, men midlertid opholdende sig her.

Ved folketællingen her angives Rønnemosegård med udelt matr.

nr. 7 , men 1911 er nummeret delt i matr. nr. 7a og 7b med en familie på hver af de to numre, hvilket vel må betyde, at gården er blevet delt, eller et stykke frasolgt i de mellemliggende år.

Folketællinger fra Bidsinge by, Stege landsogn 1/2 1911

Matr. nr. 7a , Rønnemosegaard

Peder Hansen født 9/2 1859 i Borre, fast bopæl her siden 1870
 Signe Vilhelmine Hansen født 30/4 1876 i Fanefjord, kom her 1897
 Karl Martin Hansen - 6/2 1891 - Stege Landsogn, barn
 Petra - - 10/2 1900 - - - -
 Ella Karen - - 24/4 1901 - - - -
 Hans Peter Frede - - 22/10 1903 - - - -
 Ingrid Rasmine - - 29/16 1905 - - - -
 Jensine Elise Larsen - 28/6 1884 - - - tj.pige
 Karen Rasmine Rasmussen - 5/2 1885 - Damsholte -

og

på matr. nr. 7b

Anker Boje Hansen Kamp født 21/1 1885 i Elmelund, fast bopæl her
 1908, landbrugsarbejder

Vilhelmine Kamp født 1/5 1888 i Damsholt, kom her 1908, hans kone

Ifølge "Danske Gaarde i Tekst og Billeder" samlet og udgivet af
 Landbrugscand. J. Jespersen, 4. bind. Trykt i de forenede Bog-
 trykkerier 1927: Side 133

Rønnemosegaard. Ejer Peder Hansen. Matr. nr. 7a Bidsinge, Stege
 Landsogn, Købstad Stege, 5 km. Ejendomsskyld 70000 kr. Jordværdi
 45000 kr. Hartkorn 6 tdr. 4 skp. 3 fdk. 2 alb. Samlet areal 28½
 hekt., deraf ager 27½, mose ½, have og gårdsplads ½. Brandassu-
 rance for bygningerne 39,966 kr.

Ejeren overtog ejendommen i 1890 efter sin plejefader Niels Han-
 sen Bille, der havde erhvervet den i 1852. Bygningerne er af
 Grundmur og Bindingsværk, Svinestalden tækket med Pap, Laden med
 Bølgeblik, Resten med Rør. Gaarden ligger ved Vejen mellem Bid-
 singe og Østersøen.

Nyere oplysninger er ikke tilgængelige på arkiverne.

Herluf Peter Hansen og Ella Karen Hansen.

Næste ejer af Rønnemosegård blev Peder Hansens svigersøn

Herluf Peter Hansen født 27/9 1898 i Tøvelte.

Han blev 11/3 1928 gift med Peder Hansens datter

Ella Karen Hansen født 24/4 1901 på Rønnemosegård.

Morsomt er det her at bemærke, at da Herluf og Ella Hansens datter Birgit Hansen født 16/3 1932, blev viet i Stege kirke 7/4 1956 til Svend Aage Skov, da blev der sluttet en slægtsring, som går tilbage til gårdmand Peder Pedersen i Kjeldbylille, hvilket vil blive nærmere belyst i efterfølgende afsnit.

Slægten på Rønnemosegård

Fælles stamfader for den nuværende og forrige slægt på Rønnemosegård er

Peder Pedersen født ca. 1743. Han var selvejerbonde i Kjeldbylille og gift med Anne Rasmusdatter født ca. 1757.

Med hende fik han mindst 7 børn:

A. Margrethe Pedersdatter født ca. 1779

B. Bodil Pedersdatter født ca. 1781

C. Marthe Pedersdatter født ca. 1783

D. Anne Pedersdatter født 1785, døbt 6/4, båret af Jørgen Jensens hustru, Karen af Pollerup.

E. Peder Pedersen født 1787, blev 26/8 1787 fremstillet i kirken efter at være hjemmedøbt, som søn af gårdmand Peder Pedersen og hustru Anna Rasmusdatter af Kjeldbylille, båret af Jørgen Andersens hustru Else af Ullemark. Faddere: Niels Andersen, Hans Jørgensen, Niels Hansen, Peder Larsens hustru, Kirsten, alle af Kjeldbylille.

F. Mads Pedersen født ca. 1798

G. Kirstine Pedersdatter født 1798. Sjette søndag efter påske 1798 lod gårdmand Peder Pedersen og hustru Anne Rasmusdatter af Kjeldbylille deres hjemmedøbte datter Kirstines dåb publicere i Kjeldby kirke. Barnet var født 3/4 sidst, båret af Hans Rasmussens hustru Mette i Svensmark. Anders Nielsen, Jacob Nielsen Hans Jensen, alle af Kjeldbylille, var faddere.

Folketællingen 1/7 1787 fra Kjeldbylille viser følgende

1. familie .

Peder Pedersen 45 år gift 1. gang, bonde og gårdmand

Anne Rasmusdatter 30 år gift 1. gang, hans kone

Børn: Peder 1 år, Margrethe 8 år, Bodil 6 år, Marthe? 4 år, Anne 2 år.

Tjenestefolk: Jens Pedersen 26 år, Anders Jensen 16 år,

Ellen Pedersdatter 21 år.

og folketællingen samme sted 1/2 1801

Peder Pedersen 59 år enke 2. gang , selvejerbonde

Børn: Bodil 21 år, Mette 19 år, Ane 16 år, Peder 15 år,

Mads 8 år, Kirstine 3 år.

Tjenestefolk: Jens Larsen 36 år, Rasmus Peders 18 år

Hvis det ikke er en skrivefejl, når det 1801 angives, at Peder Pedersen var enkemand 2. gang, så har hans andet ægteskab været af meget kort varighed, idet vi fra det yngste barns dåb ved, at Anne Rasmusdatter levede endnu 1798.

De af Peder Pedersens børn som slægtshistorisk interesserer os er E. Peder Pedersen født 1787 og

G. Kirstine Pedersdatter født 1798

Først sønnen Peder Pedersens slægtsgren.

Han var som angivet født 1787 i Kjeldbylille og blev ca. 1813 gift med Ane Kjerstine Jørgensdatter.

De boede som gårdfolk i Kjeldbylille og havde sandsynligvis faderens gård.

I deres ægteskab fødtes mindst 9 børn:

Peder Pedersen født ca. 1814

Ane Kjerstine Pedersdatter født ca. 1816

Kirstine Pedersdatter født 2/11 1818

Hans Pedersen født ca. 1821

Karen Kirstine Pedersdatter født 14/3 1829

Mette Kirstine Pedersdatter født ca. 1824

Niels Pedersen født ca. 1826

Jørgen Pedersen født 29/10 1832

Anders Pedersen født 1834

Selv om Ane Kjerstine Jørgensdatter ved folketællingen kaldes Ane Kjerstine Larsdatter, er det alligevel den samme som ved børnenes dåb kaldes Jørgensdatter, hvilket da også gentages ved folketællingen 1845, og begge steder er flere af børnenes alder meget forkert angivet.

Folketællingen 18/2 1834 ser således ud

Peder Pedersen 46 år, gårdmand

Ane Kirstine Larsdatter 43 år, hans kone

Peder Pedersen 20 år

Ane Kirstine Pedersdatter 18 år

Hans - 13 -

Kirstine - 15 -

Niels - 9 -

Mette - 13 -

Jørgen - 2 -

Karen - 11 - ?

forældrenes børn

Folketællingen 1/2 1845 fra Kjeldbylille

Peder Pedersen 58 år født i Keldby, gårdmand

Ane Kjerstine Jørgensdatter 54 år født i Keldby, hans kone

Kirstine Pedersdatter 23 år født i Keldby, datter

Mette Kirstine - 22 - - - - -

Karen Kirstine - 16 - - - - -

Hans Pedersen 24 - - - - -

Niels - 19 - - - - -

Jørgen - 13 - - - - -

Anders - 11 - - - - -

Af disse børn kender vi allerede fra Rønnemosegård

Kirstine Pedersdatter, der var født 2/11 1818 og første gang blev gift med enkemanden Lars Jeppesen i Rønnemosegård 1848, anden gang 11/11 1853 med ungkarl Niels Hansen Bille.

Da Kirstine Pedersdatter og Niels Hansen Bille ikke fik børn, og da det åbenbart ikke har ligget for, at Lars Jeppesens børn fra hans første ægteskab skulle have gården, så har ægteparret vel set sig om i familien for at finde en passende arvtager til gården og valget er da faldet på deres gudbarn, Kirstines søstersøn.

Kirstines søster Karen Kirstine Pedersdatter blev født 14/3 1829 Hun blev før 1855 gift med Hans Peder Madsen af Kjeldby sogn, Pollerup by, hvor han var født 19/5 1824 og døbt 13/6 i Keldby, som søn af gårdmand Mads Pedersen og hustru Mette Hansdatter af Pollerup.

Faddere: Parcellist Hans Spurs datter Bodil Kirstine af Ullemark bar barnet, Ole Larsen af Udby, Jens Kamp, Karl Nielsen af Pollerup og Svend Hansen af Spejlsby.

Hans Peder Madsens far ovennævnte Mads Pedersen med tilnavnet Kamp, var søn af Peder Jensen Kamp og Lisbeth Jensdatter i Bidlinge og altså farbroder til Lars Jeppesens første kone, Ane Lisbeth Pedersdatter på Rønnemosegård.

Hans Peder Madsen var født på Stenagergård i Keldby sogn, Pollerup by. Hans fader døde 23/12 1827 og hans mor blev da 2. gang gift med ungkarl Rasmus Hansen af Svensmark, 26 år, den 11/7 1828, selv var hun 36 år.

Han var hjemme på Stenagergård ved folketællingerne 1834 og 45:
18/2 1834 Pollerup by, 20 familie, 1 gård

Rasmus Hansen 30 år, gårdmand

Mette Hansdatter 42 år, hans kone

Anne Lisbeth Madsdatter 12 år, barn

Bodil Kirstine - 11 - -

Hans Peder Madsen 10 - -

Anne Margrethe Madsdatter 9 - -

Maren Kirstine - 6 - -

Hans Carl Rasmussen 2 - -

Mette Kirstine Hansdatter 16 tyende

Lars Jensen 19 år, tyende

og 1/2 1845 samme sted

Rasmus Hansen 44 år født i Stege Landsogn, gårdmand

Mette Hansdatter 53 år født i Kjeldby, hans kone

Hans Peder Madsen 21 år - - -

Anne Margrethe Madsd. 20 - - -

Maren Kirstine - 17 - - - deres børn

Hans Carl Rasmussen 13 - - -

Mads - 10 - - -

Det blev sønnen fra 2. ægteskab Hans Carl, der fik gården efter forældrene, men hvor Hans Peder Madsen og Karen Kirstine Pedersdatter boede i Keldby, de første år, de var gift er ikke nærmere undersøgt, men 1857 flyttede de til Borre sogn, hvor følgende indførelse findes i kirkebogen:

Hans Peder Madsen født 19/5 1824 i Keldby

Karen Kirstine Pedersen født 14/3 1829

Maren Kirstine Pedersen født 14/3 1847

Maren Kirstine Hansen født 10/10 1855

Mads Peder Hansen født 2/1 1857

Maren Kirstine Hansdatter født 14/4 1840

Disse kom til Nørre-Vestud, Borre 26/8 1857 fra Keldby.

Gårdmandsfamilie indflyttet i Nørre-Vestud. Skudsmål fra provsten i Kjeldby.

9/2 1859 fødtes så sønnen Peder Hansen. Hans dåb er indført foran under Rønnemosegårds historie, idet det var ham der blev arvtager til gården efter mosteren Kirstine Pedersdatter.

Folketællingen for hans forældre ser således ud:

1/2 1860 Nørre Vestud by, Borre sogn, Mønbo herred

Hans Peder Madsen 36 år født i Kjeldby, gårdmand
 Karen Kirstine Pedersen 31 år født i Kjeldby, hans kone
 Mads Peder Hansen 5 år født i Kjeldby, søn
 Peder Hansen 1 år født i Kjeldby, søn (forkert, født i Borre)
 Margrethe Nielsen 15 år født i Borre, tyende
 Lars Nielsen 15 år født i Borre, tyende

1/2 1870 Nørre Vestud, Borre sogn, 1 gård

Hans Peter Madsen 45 år født i Kjeldby, gårdmand
 Karen Kirstine Petersen 40 år født i Kjeldby, hans kone
 Mads Peder Hansen 13 år født i Kjeldby, barn
 Peder Hansen 10 år født i Borre, barn
 Jens - 8 - - - -
 Rasmus - 6 - - - -
 Mette Kirstine 3- - - -
 Hans Jørgen 1 - - - -
 Maren Kirstine Willumsen 19 år født i Borre, tj.pige

1/2 1880 Nørre Vestud by, Borre sogn, 1 gård

Hans P. Frandsen 43 år født i Kjeldby, gårdejer
 Karen K. Frandsen 50 år - - - hans kone
 Jens Hansen 18 - - - Borre, barn
 Rasmus - 16 - - -
 Mette Kirstine 13 - - - -
 Kirstine Pedersen 19 - - - tj.pige

1/2 1890 Nørre Vestud , Borre sogn, 1 gård.

Hans Peder Frandsen 53 år født i Kjeldby, gårdejer
 Karen Kirstine Pedersen 61 år - - - hans kone
 Rasmus Hansen 27 år født i Borre, søn
 Karl Martin Christoffersen 3 år født i Borre, plejebarn
 Jens Peder Larsen 15 år født i Borre , tj.tyende

Af disse folketællinger ser vi, at Peder Hansens far er død mellem 1870 og 1880, og det er måske i forbindelse hermed, at Peder Hansen kommer hos sin moster på Rønnemosegård, hvilket efter hans egne oplysninger i folketællingen sker 1870.

Vi vender nu tilbage til før omtalte gårdmand gamle Peder Pedersen i Keldbylille og den anden gren af hans slægt, som vi skal følge, nemlig G. Kirstine Pedersdatter født 1798 3/4.

Hendes dåb er anført forrest i slægtsredegørelsen, og hun er hjemme hos forældrene ved folketællingen 1801.

Ifølge Kjeldby kirkebog blev 16/12 1818 viet Ungkarl

Hans Jensen i Tøtterup 26 år og Pigen

Kirstine Pedersdatter i Kjeldbylille 22 år

Forlovere var Peder Pedersen og Niels Madsen

Hans Jensen med tilnavnet Bille var født på Billeslægtens gård i Pollerup matr. nr. 32 efter den ny matr., i dag nok 32a.

En undersøgelse er udarbejdet for denne gård i 1944 og findes sikkert stadig på gården.

Hans far hed Jens Hemmingsen Bille og folketællingen fra faderens tid ser således ud: n 1/7 1787 Pollerup by, Kjeldby sogn

Jens Bilde 35 år gift 1. gang bonde og gårdbeboer

Bodil Hansdatter 38 år, ligeledes, hans kone

Karen Jensdatter 5 år, barn

Anne Jensdatter 1 år, barn

Rasmus Larsen 11 år, tjenestedreng

1/2 1801 Pollerup by

Jens Hemmingsen 49 år, selvejergårdmand gift 1. gang

Bodil Hansdatter 52 år, hans kone - - -

Anne Jensdatter 15 år

Hans Jensen 7 - deres børn

Hans Jensen Bille og Kirstine Pedersdatter overtog hans fødehjem 1823 efter skøde af 29/9, men de havde i hele deres ægteskabs tid boet på gården, idet faderen Jens Hemmingsen Bille var død 12/4 1817 og moderen døde 11/3 1822.

Hans Jensen Bille og Kirsten Pedersdatter fik flere børn i deres ægteskab, blandt disse

født 13/12 1825 Niels Hansen Bille, døbt i kirken 15/1 1826,

som søn af gårdmand Hans Jensen Bille og hustru Kirstine Pedersdatter. Faddere var gårdmand Niels Hansens datter Margrethe af Pollerup, Lars Rasmussen, Niels Jørgensen af Pollerup og Christen Johansen af Øster Mark.

Det var Niels, der 11/11 1853 blev viet i Stege kirke til Lars Jeppesens enke Kirstine Pedersdatter på Rønnemosegård.

Men Hans Jensen Bille havde flere børn, hvilket fremgår af følgende folketællingsudskrifter:

18/2 1834 Pollerup by, Kjeldby sogn

Hans Jensen Bille 41 år gårdmand

Kirsten Pedersdatter 36 år , hans kone

Jens Hansen 15 år

Peder - 12 -

Niels - 8 - deres børn

Hans - 6 -

Anne - 2 -

Peder Andersen 21 år og Bodil Pedersdatter 32 år, tj.folk

1/2 1845 Pollerup by, 27. familie, 1 gård

Hans Jensen Bille 52 år født i Kjeldby, gårdmand

Kirstine Pedersdatter 47 år - - hans kone

Peder Hansen 23 år, søn, født - -

Hans - 17 - - - -

Ane - 13 - datter - - -

Hemming - 9 - søn - - -

Rasmus - 6 - - - -

Sidse Larsdatter 34 år født i Elmelunde, tj.tyende

Hans Jensen Bille døde den 18/7 1851 og blev begravet 23/7, hvorefter hans enke drev gården videre, og hun sidder som ejer af gården ved folketællingen

1/2 1860 Pollerup by

Kirsten Pedersdatter 62 år, enke og ejerinde af gården

Hans Hansen 32 år ugift

Hemming - 24 - - hendes børn, alle født i sognet

Rasmus - 21 - -

Maren Christophersen 27 år født i Kjeldby , tyende

Johanne Jensen 12 år født i Elmelunde -

I 1867 overdrog Kirsten Pedersdatter gården til sin søn

Hans Hansen Bille, der altså var broder til Niels Hansen Bille, som fik Rønnemosegård.

Vi følger nu Hans Hansen Bille videre frem gennem folketællingerne og finder følgende:

Folketælling 1/2 1870 Pollerup by, 1 gård

Hans Hansen Bille 41 år født i Kjeldby, gårdejer

Ane Margrethe Johansen 35 år født i Kjeldby, hans kone

Kirsten Pedersen 71 år, enke - - - hans moder

Hans Hansen Bille 7 -

Johan - - 6 - deres børn,

Jens - - 3 - alle født i sognet

Ane - - 1 -

Jens P. Sørensen 23 år, Jens Rasmussen 25 år, Boel Pedersen 26 år
tyende, alle født i Elmelunde

Mærkeligt er det at datteren Bodil Kirstine ikke er nævnt her, hvor hun kun er fire år, men måske har man glemt at få hende med. Hun er imidlertid hjemme i 1890, hvor folketællingen ser sådan ud:

1/2 1890 Pollerup by, 1 gård

Hans Hansen Bille 61 år født i Keldby, gårdejer

Ane Margrethe Johansen 55 år - - hans kone

Bodil Kirstine Hansen 24 - - datter

Pigebarn uden navn f. 22/12 - - barn

Marie Hansen 19 år - - -

Peder - 16 - - -

Hans Hansen Bille døde i 1894, mens hans enke først døde i 1926. Hun sad som ejer af gården, der 1901 kaldes Nørreborggård, og hun selv Anne Margrethe Winther, indtil 1902, hvor sønnen Peder overtog den.

Men i Forsamlingshuset Slotshøj i Keldbylille matr. nr. 13b finder vi i folketællingen 1/2 1901 denne familie

Jørgen Hansen født 27/11 1864 i Keldby, daglejer ved agerbrug, tilflyttet fra Borre 1894, gift 1889, 5 levende og 2 døde børn

Bodil Kirstine Hansen Bille født 5/4 1865 i Keldby, hans kone

Karen Margrethe - - 22/12 1889 - - barn

Johannes Albert - - 11/3 1893 - - -

Marie Hansine - - 29/4 1895 - - -

Jenny Katrine - - 25/3 1898 - - -

Inger Kirstine - - 29/3 1900 - - -

I 1904 fik denne familie ministeriel bevilling til at føre navnet Bergmann.

Folketælling 1/2 1911 Keldbylille matr. nr. 13d+f

Jørgen Hansen Bergmann	født	27/10	1864	i	Kelby,	husmand
Bodil Stine	-	-	5/4	1865	-	-
						hans kone
Margrethe	-	-	22/12	1889	-	-
						barn
Jenny	-	-	25/3	1898	-	-
Inger	-	-	29/3	1900	-	-
Kirsten	-	-	30/5	1904	-	-
Ellen	-	-	8/3	1902	-	-
Hedvig	-	-	30/8	1906	-	-
Frede	-	-	5/2	1910	-	-

Som det selvfølgelig er den nulevende slægt velkendt, blev Jørgen Bergmanns og Bodil Kirstine Billes datter Marie Hansine Bergmann, født 29/4 1895, gift i Keldby kirke 26/4 1922 med Jens Karl Alfred Skov af Keldbylille.

Da deres søn Svend Åge Skov, født 13/4 1932, blev gift i Stege 7/4 1956 med Birgit Hansen, blev slægtsringen sluttet mellem de to grene, der i slutningen af 1700-tallet udgik fra gårdmand Peder Pedersen og hans hustru Anne Rasmusdatter i Keldbylille, således at dette ægtepar er fælles tiptipoldeforældre for Svend Åge Skov og Birgit Hansen.

PEDER PEDERSEN f. ca. 1743

g.m.

ANNE RASMUSDATTER f. ca, 1757

Peder Pedersen - f. 1787

Ane Kjerstine Jørgensdatter - f. 1791

Kirstine Pedersdatter - f. 1798

Hans Jensen Bille - f. 1794.

Kirstine Pedersdatter
født: 2/11 1818
1. Lars Jeppesen
2. Niels Hansen Bille
født: 1824

Karen Kirstine Pedersdatter
født: 14/3 1829

Hans Peder Madsen Kamp
født: 18/5 1824

Hans Hansen Bille
født: 1828.

Ane Margr. Johansdatter
født: 1835

Niels Hansen Bille
født: 1824

Kirstine Pedersdat
født: 1818.

Peder Hansen
født: 1859

Signe Vilhelmine Rasmussen
født: 30/4 1876

Bodil Kirstine H. Bille
født: 5/4 1865

Jørgen Hansen Bergmann
født: 27/10 1864

Ella Karen Hansen
født: 24/4 1901

Herluf Peter Hansen
født: 27/9 1898

Marie Hansine Bergmann
født: 29/4 1895

Jens Karl Alfred Skov
født: 11/12 1893

Birgit Hansen
født: 16/3 1932
viet: 1956 til
Svend Aage Skov
født: 13/4 1932

RØNNEMOSEGÅRD

dens

fæstere og ejere siden

1662

1662 - ca. 1680	Jens Mortensen g.m.
ca. 1680 - ca. 1686	Hans Jensen g.m.
ca. 1686 - 1699	Mads Mortensen g.m. Sidse Christensdatter
1699 - ca. 1718	Mads Christensen g.m.
ca. 1718 - 1752	Christen Madsen g.m. Karen Hansdatter
1752 - 1764	Peder Nielsen g.m. Mette Christensdatter
1764 - 1775	Mette Christensdatter g.m. Hans Rasmussen
16/3 - /4 1776	Chresten Hansen g.m. Maren Pedersdatter
1776 - 1800	Maren Pedersdatter g.m. Jeppe Jensen
1800 - 1825	Jeppe Jensen g.m. Maren Christensdatter
1825 - 1830	Maren Christensdatter
1830 - 1847	Lars Jeppesen g.m. Ane Lisbeth Pedersdatter
1847 - 1853	Lars Jeppesen g.m. Kirstine Pedersdatter
1853 - 1890	Kirstine Pedersdatter g.m. Niels Hansen Bille
1890 - 1893	Peder Hansen g.m. Maren K J Rasmussen
1893 - 1928	Peder Hansen g.m. Signe Vilhelmine Rasmussen
1928 -	Ella Karen Hansen g.m. Herluf Peter Hansen

